

VIEŅYBĒ

Lithuanian National Weekly

LXV M., 40 N. BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1950 M. SPALIO (OCTOBER) 6 D. KAINA 10 C.

LIGONIAI VEŽAMI Į SOVIETŲ PASIENĮ

(Mūsų bendradarbio oro paštu iš Vokietijos)

Šių metų pavasarį ėjusiuose tuomet Vokietijoje "Lietuvyje" per 11 numerių (6-16 nr. nr.) buvo išspausdinta straipsnių serija "Lietuvos parlamentarizmo pradžia ir galas". Autoriumi pasirašė "Chronos". Ilgą laiką buvo spėjama, kieno tai slapto vardė, nes nei pats autorius, nei redakcija tos paslapties neatskleidė. Tačiau pastaruoju metu autorius pasikalbėjimuose su kitais tautiečiais jau patsai prisipažino prie tuos straipsnių, nebereikalaujamas išlaikyti paslapties. Tad jau nebėra prasmės neatidengti tikrąjį tų straipsnių autorių pavardę: Chronos yra kaunskiams gerai pažįstamas adv. Nargelavičius.

Savo laiku buvo svarbių institucijų juriskonsultu ir kaip advokatas yra pasireiškęs žymiose bylose. Buvo vienas labiausiai pastūrinusių Kaune advokatų, apie kurį būdavo dar Kaune šnekama, kad koštumui ir batus tik užsienyje siūdavesis, kur daug važinėdavo. Šiuo metu gyvena Pietų Vokietijoje ir ruošiasi emigracijai į Ameriką. Yra užsienio žurnalistų, tad kai kas jį ne taip greit atpažinti.

KUO JI KALTIŅO IR KAIPI JIS TEISINOSI

Jo straipsniai savo metu sukėlė nemažą susidomėjimą, kai kur, net kritikos audrą. Baigiant straipsnių seriją, 1950 m. balandžio 14 d. (16 nr.) patsai Chronos atsakė savo kritikams, pareiškdamas išvadose: "I priekaišta, kad mano straipsniai sukompromituoja patį gražiausią ir entuziastiškiausią Lietuvos kūrėmosi laikotarpį, galia trumpai atsakyti: Jis galėtų būti man tikrai gražus, jeigu nebūtų man žinoma per daug ne gražių faktų, kuriuos aš sąmoningai nutylėjau, nenorėdamas tą laikotarpį kompromituoti."

NEPOLITIKAS PRAGARSEJO POLITIKOJE

Lietuvoje adv. Nargelavičius buvo pragarsėjęs kaip advokatas, ne kaip politikas, jei neskaityti, aktyviu dalyvavimu politikoje pasnėkusių Kauno Konrado kavinėje ar klubuose. Už tai nevenas nustebo ir buš nustebes, kad Chronos, anų aukštosios politikos straipsnių autorius, yra tas pats adv. Nargelavičius. Kadangi adv. Nargelavičius yra linkęs polemizuoti tik su aukš-

to išsilavinimo (mažiausia universiteta baigusių) asmenimis, o lietuvių intelektualų daugumas jau yra išemigravę, tai Vokietijoje jam jau naujybės Amerikon ir susitinebesą su kuo polemizuoti. Kes su daugeliu jo aprašoma laikotarpio dalyviais, reikia tikėtis, pagyvins politines diskusijas apie tai, kas buvo ir kaip buvo.

Tremtiniai ligoniai vežami į sovietų pasienį

Vakarų Vokietijoje dabar vyksta dideli tremtinių perkilnojimai, nes reikia palasivinti kareivines, kurios reikalingos kitiems tikslams. Tai visi supranta ir niekas tam nesipriešina. Tačiau IRO tam tikri pareigūnai, vykdydami tuos perkilnojimus, daro tokius veiksmus, kurie įaudina palastesius žmones ir kelia tam tikro įtarimo. Pavyzdžiui, Heilbronne sanatorijos ligoniai (apie 350, iš kurių 32 lietuviai) iškeliami į Ambergą, netoli Niurnbergo ir apie 40 - 50 kilometrų nuo čekių, taigi sovietų sienos. Nors visi žino, koks didelis gyvybei pavojus būtų tremtiniams, tuo labiau ligoniams, karo atveju būtų visai sovietų pasienyje, bet IRO pareigūnai, lyg bolševikams taktininkaudami, tremia net ligonius ir tą pasienį. Tremtiniai ligoniai jau kreipėsi ir į tarptautines institucijas, kad juos, jei jau ne tuoj išgabentų iš Vokietijos, tai bent kiek atokiau nuo sovietų sienos patalpintų. Bet, atrodo, kad IRO pareigūnai stačiai tyčia daro. Ligonių ir jų artimųjų susirūpinimas yra suprantamas. Bet matomai nėra kam juos užtaiti aukštesnėse instancijose.

IRO LIKS DAR METUS

Iš IRO istaigų tikrinama, kad IRO veikimas, kuris turėjo baigtis kitu metu kovo mėnesį, bus pratęstas iki rudens, taigi dar metams. Turint galvoje, kad dabar IRO pradės rūpintis ir vadnamu "Volksdeutsche" emigracija į Ameriką (apie 50,000), o siems pagal įstatymą bus galima vykti į JAV net iki 1952 metų, tai IRO, tikriausia, dar ne 1951 metų rudenį nebaigs savo veikimą, nes iki tol atsirad dar nauji kontingentai, kuriais jie galės krapštytis. Apie IRO istaigų Europoje valymus nuo komunistų ir komunistuojančio galvalo ir vėl nieko nebegirdėti, nors visi

žino, kad tokių gaivalų IRO yra ir jie pasireiškia kenkimais, ypač prieš pabaltiečius ir visus tuos, kurie nenori turėti reikalų su sovietais.

IRO PAVEJSJE PELNOSI IR AFERISTAI

Sveicarijoje, Italijoje, Vokietijoje ir kituose kraštuose suskotos aferos, kal fiktyvūs emigraciniai biurai, pasinaudami net panašius į IRO spaudus, apgaudinėjo norinčius emigruoti ir išviliojo iš jų dideles pinigų sumas.

ARTURO TOSCANINI VĒL JAV.

Italų laivu "Vulcania" į New Yorką atvyko Arturo Toscanini, žymusis italų dirigentas, šiuo metu einas 83 m. amžiaus. Kaip kitiems to laivo ir dar kito - "Italia" - keleiviams, taip ir jam, buvo pritaikytas seniai priimtas McCarran įstatymas, kuris draudžia į JAV atvykti komunistams, naciams ir fašistams. Kartu su 95 abiejų laivų keleiviais jis buvo pakviestas į Migracijos tarnybos istaigą Ellis Island, kur praveistas tyrimas.

Už savo tėvą liudijo jo sū-

ARTURO TOSCANINI

VARGĄ IŠRINKO PREZIDENTU

Iš Rio de Janeiro pranešta, kad paskutinė savaitė vykę prezidento rinkimai Brazilijoje lemiandži balsų daugumą atnešė buvusiam diktatoriui Getulio Vargas, kurį 1945 m. nuvertė socialdemokratai.

Ligišiolinėmis žiniomis, Vargas, darbo partijos kandidatas, surinkęs 2,026,696 balsus tuo tarpu, kai jo priešininkai - gen. Eduardo Gomes, nacionaldemokratų kandidatas - 959,333 ir vyriausybės remiamas socialdemokratų kandidatas Christiano Macado - vos 657,000 balsų.

Tikima, kad ir galutinius rinkimo rezultatus paskelbus, Getulio Vargas savo priešininkus bus pralenkęs mažiausia vienu milijonu balsų. Tuo tarpu eina kalbos apie naujosios vyriausybės sąstatą. Ma-

JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos vyriausybės įteikė sovietams protesto notą dėl Lenkijos - Rytų Vokietijos sienų nustatymo, pabrėždami, jog šitai nesutinka su okupacinių jėgų susitarimu Vokietijoje.

Minėta Lenkijos ir Rytų Vokietijos sutartis buvo pasirašyta liepos mėn. Ode-Neisse upėmis einančia siena laikant galutinę Lenkijos vakarinę sieną. Čia Vokietija pasirašė sutartį kaip valstybę, kurios vakariečiai nepripažįsta ir kuri pačių sovietų nelegaliai sukurta.

nus Walter Toscanini, kuris pareiškė: "Maestro niekad nėra buvęs fašistų ar kurios nors kitos partijos narys. 1919 m. jis priklausė karo veteranų organizacijai, kuri rėmė Mussolini, kai jis kandidavo parlamento rinkimams. Bet tada ši partija nebuvo fašistinė, tik liberalinė ir progresyvinė. Mussolini tegavo tik 5000 balsų. Kai Mussolini atėjo į valdžią, mano tėvas buvo prieš jį ir toks pasiliko iki pabaigos".

Po to Arturo Toscanini buvo paleistas. Tik po to, kai Teisingumo Departamentas iš Washingtono pranešė, kad dirigentas, kuris yra Italijos pilietis, galės būti paleidžiamas, bet apskaitinėjimo, ir jam dar buvo pateikta keletas klausimų, kaip užsieniečiui.

Dėl panašaus įstatymo buvimu, kaip praneša Metropolitan Operos vadovybė, gali sutrukdyti ir operos sezono atidarymas, nes daugelis Europoje angažuotų menininkų negalės būti išleidžiami į JAV. yra faktas, kad tie menininkai Anglijoje ir kituose vakariniuose demokratijų kraštuose yra daėnavę be jokių trukdymų, bet čia jiems vis dėlto gali būti sunkumų migracijos istaigose.

noma, kad dabartinis užsienio reikalų ministris Oswaldo Aranha, kuris šiuo metu vadovauja į Brazilijos delegacijai Jungtinių Tautų pilyatyje, būsiąs ir naujajame kabinete.

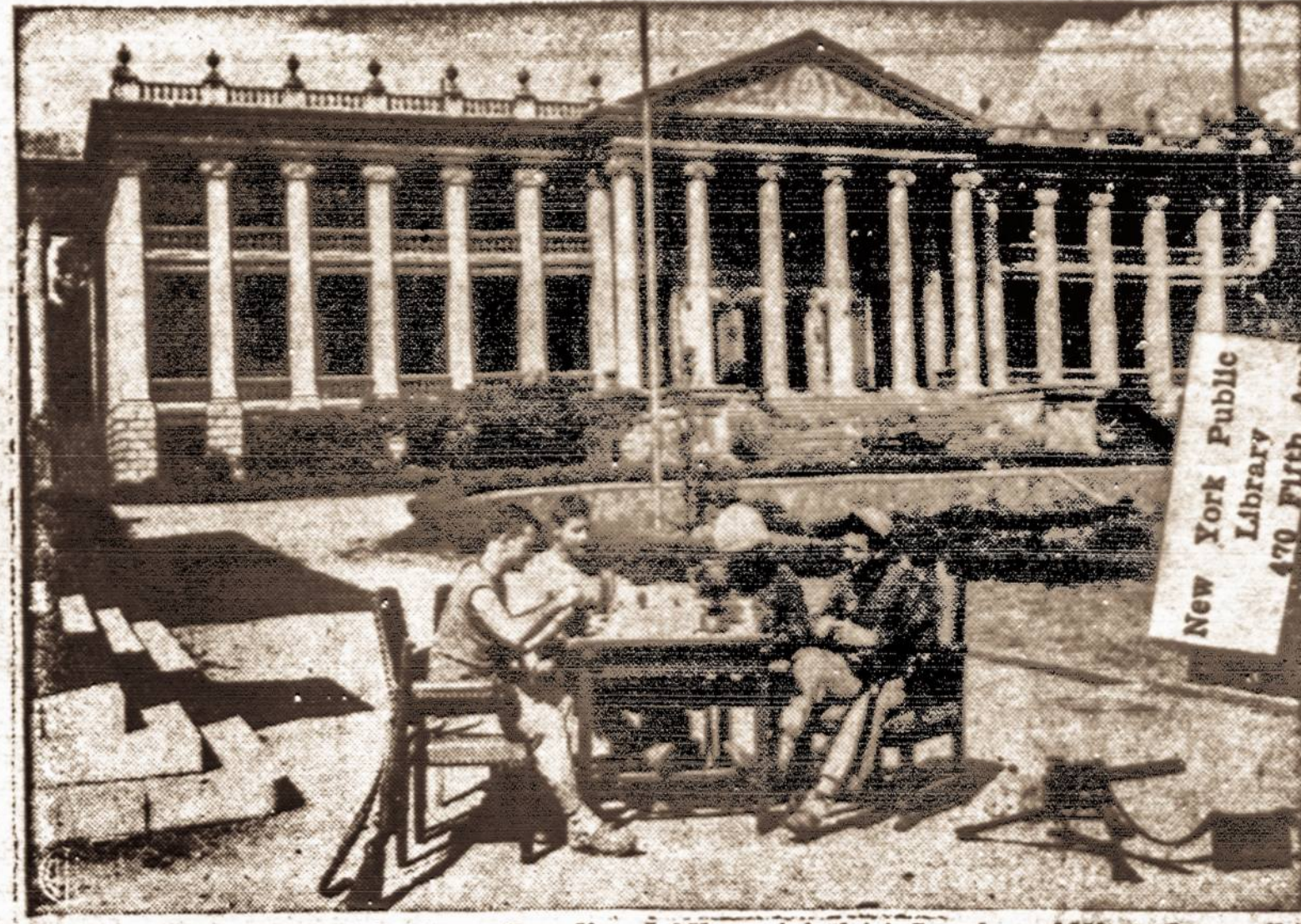
Getulio Vargas, kuris Brazilijoje yra prezidentavęs net 15 metų, spaudai pareiškė, kad nors jis ir esąs savo laimėjimu tikras, bet ligi rinkimai nesibaigė, nenorįs reikšti perankstyvo džiaugsmo. Darbo partija, kurios kandidatu yra Getulio Vargas, jo tokią laimėjimą laiko ne partijos, bet jo paties nuopelnu. Bendrai Brazilijos spauda Getulio Vargas kandidatūrą ateinančiam prezidentui sutinka gana palankiai, kiti laikraščiai net pareiškdami, jog Vargas laimėjęs mūsų be kraujo praliejimo.

AUSTRIJA PRAŠYS JT IŠLAISVINTI

Šiuo metu Jungtinėse Amerikos Valstybėse lankosi Austrijos užsienio reikalų ministris dr. Karl Gruber, kuris Valstybės Departamente ketina aptarti svarbiuosius reikalus. Washington National Press Clube įvykusiame pobūvyje ministras kalbėjo apie savo uždavinius JAV. Jis pareiškė, kad Tarybų Sąjunga visokiomis priekabėmis tyčia vilkina taikos sutarties sudarymą. Esą, jei diplomatiniai žygiai ir toliau nieko nepadės, Austrija bus išnerti priversta kreiptis tiesioginiai į Jungtines Tautas, prašant įsikšti ir padėti išlaisvinti nuo okupanto. Jis taipgi pabrėžė ir austrų įsitikinimą, jog jie pa-

stiktį ne tik Jungtinių Tautų autoritetu, bet ir jėga. Komunistiniai bandymai Austrijoje sukelti ūkinę ne tvarką, paskelbiant generalinį streiką, jiems neatnešė numatytų vaisių ir apylyė jų maskvilnių vadus. Tai, kaip aiškino dr. Karl Gruber, dar labiau įrodo austrų norą ir pasiryžimą kiek galima greičiau baigti reikalus su komunistiniais okupantais.

Turkija pranešė Vakarų valstybėms, kad ji sutinkanti dabar savo karinės gynybos sistemą pritaikyti Atlanto Pakto valstybių gynybai. Graikija jau seniau yra padariusi panašų pareiškimą.

Po sunkių kovų pelnytą užkandį. JAV kariai išsisi Seoulo valdžios rūmų aikštėje.

GEN. MACARTHURAS VYKDO JT ISAKYMĄ SUJUNGTI VISĄ KOREJĄ

Gen. MacArthuras, gavęs Jungtinių Tautų persveriančią balsų daugumą patvirtinimą sujungti visą Korėją ir atstatyti jos nepriklausomybę, su savo kariais peržengė 38 paralelę, kuri skyrė komunistinę Korėją nuo pietiečių respublikos ir žygiuoja raudonųjų sostinės Pjonyang kryptimi. Šiaurinės Korėjos prezidentas Kim il Sung, pakartotinai gen. MacArthurą užklaustas, atmetė jo ultimatumą kapituliuoti ir įsakė savo kariuomenei kovoti iki mirties.

Šiaurės Korėjos kariuomenė, kuri žymiai anksčiau perėjo 38 paralelę, ir kovojo su priešais jau jo paties žemėje, per tą trumpą laikotarpį pasiekė svarbių laimėjimų. Ji užėmė Wonsan miestą, kuris yra didelės strateginės reikšmės: iš jo tik 20 min. oro kelio ir raudonųjų sostinė Pjonyang ir 360 mylių nuo Vladivostoko. Dar japonų laikais čia pastatytas modernus aerodromas keturių valandų laikotarpyje paruoštas lėktuvams pakilti, o Wonsan uosto irėnginiai, kurie buvo smarkiai nukentėję nuo amerikiečių bombardavimų, pradėdami tvarkytis.

Tuo tarpu, kai rytinėje fronto dalyje pietų korėjiečiai žygiuoja, palyginti, silpnai raudoniešiams priešintis, vakariniame bare amerikiečių kariuomenė sutinka kietą priešų pasipriešinimą. Kai kuriose vietovėse raudonieji savo pozicijas laiko, apskakę mediniuose bunkeriuose, kurie dar perėjo karo metu čia buvo pastatyti japonų.

Sios savaitės viduryje buvo pranešta, kad Prezidentas Trumanas staiga sumanė pasimatyti su gen. MacArthuru ir pasitarti paskutinės Korėjos karo fazės reikalais. Kaip politiniai ekspertai nurodo, nereikėtų šią Prezidento kelionę laikyti kokia nors Korėjos akcijos krize, kiti spėlioja, kad gal jis čia turis rinkiminių motyvų. Bet iš valdžios pusės buvo paaiškinta, kad gen. MacArthur nuo 1937 m. nėra buvęs Amerikoje, ir šitas atvejis būsiąs pirmas, kada Prezidentas su juo asmeniškai susitiksiąs.

Su Prezidentu kartu išskrido Tolimųjų Rytų politikos žinovai ir Jungtinio Stabo viršininkas, gen. Bradley Omar.

Gen. maj. Emmet O'Donnel, Jr., Tolimųjų Rytų bombonešų vadas, kurio "pileniniai paukščiai" puikiai veikia Korėjos fronte.

bendradarbiauja ir džiaugiasi, kad baigėsi jų teroro dienos. Jungtinės Tautos savo politiniame komitete 47:5 balsų santykiu priėmė aštuonių valstybių pasiūlytą Korėjos atstatymo ir sujungimo planą. Pagal tą planą nutarta

Jungtinių Tautų parama Korėjai

Jungtinių Tautų kontrolėje visoje Korėjoje praversti rinkimus ir išrinkti suvereninę valdžią Jungtinių Tautų kariuomenė čia pasileika tik, ilgi ji bus reikalinga šį nutarimą įvykdyti. Speciali septynių narių Jungtinių Tautų komisija vykdys rinkimų priežiūrą.

Okine parama, kuri dabar yra pati reikalingiausia, kraštui atsikuriant, rūpinasi Jungtinių Tautų ūkio Taryba, talinkinčiant visai eilę kitokių pakomistų. Tuo tarpu gar nešinama, kokia suma bus reikalinga kraštui atstatyti. Tėra paskirta 34 mil. dol., bet, manoma, kad ji didės. Jungtinių Tautų gen. sekretorius Trygve Lie tuo reikalauja atskirą pranešimą, kuriame jis suves visas Korėjos atstatymui reikalingas numatomas išlaidas.

Generalissimus Cankalsėkas Kinijos Respublikos atstatymo šventės proga spalio 1 d. pasakė kalbą, kurioje tvirtina, kad ateisianti diena, kada jis sugrįšias į Kinijos žemę.

Jis tvirtino, kad Kinijos komunistai šiuo metu turi 5 ml. armiją ir norį dar mažiausia 60 ml. patraukti iš 300 ml. ūkininkų. Esą, dėlto jie įvykdė ir žemės reformą.

IŠ VISO PASAULIO

- Naujasis New Yorko policijos šefas Thomas E. Murphy pareiškė, kad jis taip patvarkė, jog atelyje nekados daugiau nepasikartos korupcijos atsitikimų policijos tarnautojų tarpe.

- Gruodžio mėnesį numatyta pašaukti kariuomenėn 40,000 vyrų.

- Iš Kopenhagos pranešama, kad Winston Churchill laimėjo 14,000 dol. premiją, kuri buvo skirta asmeniui, daugiausia nusipelnusiam kultūros ir mokslo srityje.

- Prancūzijos užsienio reikalų ministerija painformavo Jungtines Tautas, kad 2 - 3 savaitę laikotarpyje prancūzų pėstininkų batalijonas bus pasiųstas į Korėją.

- Jungtinės Liuteronų Bažnyčios susirinkimas pasiuntė Trumanui pareiškimą, kuriuo protestuoja prieš diplomatinį santykių užmezgimą su Vatikanu.

- Prezidento Trumano patvarkymu, spalio 15 d. karo tarnybon turi registruotis visi gydytojai, kurių studijas yra finansavusi valstybė.

- Austrijos komunistų vadai pateko į sovietų nemalonę. Laukiama naujų valymų.

- Harold Stassen, Pennsylvania Universiteto prezidentas, pareiškė norą pasimatyti su Stalinu ir pasitarti taikos reikalais. Lapkričio ir gruodžio mėnesiais jis ketina vykti į Aziją ir susipažinti su tenai esančia padėtimi.

- Spalio pradžioje, kaip pranešama iš Londono, iš Pragos lėktuvu pavyko pabėgti trims čekų pilotams su šeimomis. Visi jie anksčiau buvo tarnavę britų Royal Air Force.

- Indokinijoje kovose su komunistiniais partizanais buvo sunaikintas prancūzų 3,500 karių dalinys. Sakoma, kad tai buvo pačios didžiausios kovos per visus ketverius metus.

Fronto mūšiai priverčia palikti namus ir gelbėti gyvybę.

Amerikos Lietuvių Savaitė

Pakito vadovaujama orkestras, kuris perleistas metais susiorganizavo Dayton, Ohio, ir jau pagarsėjo savo sugebėjimais, dabar iškūrė Chicagoje.

Juozas, Stafienka, tremtinys, neseniai iškūrė Worcester, Mass., išėjo į JAV armiją. Tai pirmasis lietuvis tremtinys iš šios vietovės. Apie jį ir jo žygį stoti kovon prieš bolševizmą, plačiai parašė vietinė spauda.

J. Dauzvardienė rūpesčiu didžiulėje Marshall Field krautuviųje Chicagoje, kur yra muziejinis įvairių lėlių rinkinys, pateko ir lietuviškos lėlės. Firma jau išgijo kelias ir naujai užsisakė. Užsakyta atliks Jonė Robinienė.

Metinis banketas, kurį savo 35 metų proga ruošia Philadelphia Pasalpinis Lietuvių Klubas, įvyksta spalio 22 d. 5 val. popiet Klubo patalpose 928 East Moyamensing Ave., Philadelphiaje, Pa.

Įž. Alg. Navvytis, buvęs Vokietijoje Z. Saksonijos lietuvių ryšininkas su britų valdžia, šiuo metu iškūrė Clevelande, Ohio valstybės sachmatininkų pirmenybėse taimejo antrąją vietą.

Savaitraščio "Dirvos" vakaras su vaidinimu, spalies dieliu pasisekimu, praėjė 22 d. vėl kartojamas.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933, AND JULY 2, 1946.

OF VIENYBE, published weekly at Brooklyn, New York for October 1, 1950, State of New York, County of Kings, ss.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, pers. appeared Juozas Tyšlavia, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Editor and Publisher of the VIENYBE and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the act of August 24, 1912, as amended by the acts of March 3, 1933, and July 2, 1926 (section 537, Postal Laws and Regulations), printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the name and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher Juozas Tyšlavia, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Editor Juozas Tyšlavia, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Managing editor Valerie Tyšlavia, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Business manager Valerie Tyšlavia, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

2. That the owner is: Juozas Tyšlavia, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

3. That the known, bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given, also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner, and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities that are so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 11,500.

JUOZAS TYŠLAVIA (Signature of editor, manager). Sworn to and subscribed before (Seal) **WALTER MATTES** me this 6th day of Oct., 1950 (My commission expires March 30, 1951).

AUTORIŲ IR LEIDĖJŲ DĖMESIUI CLEVELANDE KURIASI LKD SKYRIUS

Gen. Konsulatas New Yorke turi lietuviškų leidinių ir knygų svetimoms kalboms apie Lietuvą bibliotekėlę. Iki Lietuvos okupacijos ton bibliotekėlėn patekavo daugiausia leidiniai, reikalingi Gen. Konsulato darbai, bet, okupavus Lietuvą, pradėta rinkti visi lietuviški leidiniai, o taip pat leidiniai visom kalbom apie Lietuvą ir bendrai Pabaltijo kraštus.

Dabartiniu metu Generalinis Konsulatas neturi lėšų užsiprenumeruoti laikraščių bei žurnalu, lygiai, kaip jie nepajėgtų išgyti daugelio svarbių leidinių bei knygų. Todėl laikraščių ir žurnalu redaktoriai ir knygų autoriai bei leidėjai visose pasaulio šalyse prašomi siuntinėti po vieną egzempliorių savo leidinių Gen. Konsulato New Yorke bibliotekai. Gautos knygos bus įrašytos į Gen. Konsulato inventorius knygų ir bus laikomos Nepriklausomos Lietuvos Valstybės turtu, o siuntėjai gaus atitinkamą pakvitavimą. Atsiunčiant knyga, taip pat malonėkite nurodyti jos kainą ir kur ją galima išgyti.

Jau ir dabar ne kartą gauname pastetiravimų apie vienoje ar kitoje pasaulio dalyje pasirodžiusį laikraštį, žurnalą ar knygą ir kartais negalime duoti tinkamo atsakymo, patys tikrai nežinodami, kad toks leidinys egzistuoja.

Vieno egzemplioriaus laikraščio ar žurnalo nemokamai siuntinėjimas Gen. Konsulato.

tui finansinės padėties gal perdaug neapsunkins, o tuo tarpu netiesioginiai gali patarnauti ta prasme, kad Gen. Konsulatas suinteresuoties galės visada suteikti tikslių žinių apie tą ar kitą leidinį ir jo gavimo vietą. Knygų autoriai ir leidyklos taip pat prašomos šital turėti dėmesyje.

Visus leidinius Gen. Konsulatu adresuoti: Consulate Gen. of Lithuania, 41 West 82nd St., New York 24, N. Y.

Liet. konsulas Chicagoje ieško

šiu asmenų: Carl Šuboch (gali būti Karolis ar Kazys Suabacius), kilęs iš Vilnijos, yra miręs ir palikęs keletą tūkstančių dolerių. Jo įpėdiniai arba pažįstamieji kviečiami atsiliepti.

Ludwig Stecki (gali būti Liudvikas ar Liudas Steckis arba net ir Stoockas), kilęs iš Šiaulių apskr., yra miręs ir palikęs nemažą turtą. Įpėdiniai nežinomi. Jie patys ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti į Konsulatą.

Moizėjui Felvinskui ir jo seserei Libai Felvinskaitėi (iš Jonavos) priklausomai nemažas turtas. Jie patys ar žinantieji, kurie Felvinskus pažinojo, kviečiami kreiptis į: Consulate of Lithuania, 30 North LaSalle St., Chicago 2, Illinois

VOKIETIJA JAU NEBE TA

A. Rimydis apie dabartinę gyvenimą Vakarų Vokietijoje

Tie, kurie savo akimis matė Vokietijos sugriuvimą ir kartų pergyveno pokarinį sunkmetį, gali geriausiai nusakyti, kokią pažangą vokiečiai padarė pastaraisiais metais, šalindami miestų griuvėsius, atstatydami naujus namus arba naujais parkais pavesdami tuščius plotus.

Antanas Rimvydis, žurnalistas ir poetas, išgyvenęs visą šį laikotarpį Vokietijoje ir prieš atvykdamas šiomis dienomis į Ameriką, turėjo progos išvairinti veik visą Vakarų Vokietiją, pasakoją apie vokiečių darbo ir pastangų vaisius su nusistebėjimu. Aptvarkytose miestuose įvyksta senas gyvenimas, atkurta vokiečių kruopštieji amatininkai, pradeda rūkti fabriku kaminai. Krautuvių langai bei sandėliai pilni prekių, kaip savy, tapi ir užsieninių.

Kartu su ūkiniu bei kultūrinu atkurtu aiškiai jaučiamas ir politinio gyvenimo pagyvėjimas. Amerikos vyr. komisaro pastangos leisti vokiečiams paėmęs tvarkytis ir valdytis atsispindi kasdieniniame gyvenime. Net keista žiūrėti, kaip tramajuose ir autobusuose Amerikos karius atsisoja užleisti savo vietą. Jėgu jis tai daryti prieš moterį, būtų galima suprasti, kad čia tik džentelentiškumo pasireiškimas, bet jėgu jis pasiūlo savo vietą ir mažai kas senesiam vyrui, tas rodo, kad...

PARDUODAMAS 12 KAMBARIŲ NAMAS su baldais prieš Sunset parką. Geros išmokėjimo sąlygos ir mažas pradinis įmokėjimas. Kreiptis šeštadieniais ir sekmadieniais: A. Klimas, 660 44th St., Brooklyn, N. Y.

PARDUODA gyvenamojo ir mėgamojo bei virtuvės baldus ir planiną. Visi gerame stovyje. Kreiptis: V. Graska, 8909 85th St., Woodhaven, L. I., tel.: VI 7-8909.

BAR and GRILL **JOSEPH BALTAITIS, Sav.** šviežias maistas, įvairūs gėrimai **518 Grand St. Brooklyn, N. Y.** EVergreen 4-9407

kad šis mandagumas yra politinio charakterio.

Likusių pabėgėlių dalis nėra tačiau lengva. Pirmiausia, Vakarų Vokietija turi apie 12 milijonų savų išvietintų tautiečių iš Rytų Vokietijos. Tai sunkiai pakeliamą našta, bet ir šioje srityje padarytoji pažanga yra didelė. Kita, didžiausia užsienio pabėgėlių dalį sudaro slavai, kurie nepažįčia vokiečių ir neranda sugyvenimo būdo. Jiems iš dviejų blogyblių (komunizmas ar Vokietija), pasirinkus maržą, iš šalies žiūrint, galėtų tokie čekai, taip aukštai kėlę savo draugus rusus, būti kiek mažiau arogantiški prieš vietinius gyventojus vokiečius, ypač dabar, kai ir amerikiečiai laiko vokiečius tikraisiais Vokietijos šeimininkais.

Tarp lietuvių ir vokiečių, tokio didelio antagonizmo nepastebima. Vokietis mandagus, skubiai atlieka reikalingus patarnavimus, paliekant Vokietiją. Bet jokio liūdesio dėl išvaizavimo, beje, nepažind. Juo daugiau pabėgėlių iš Vokietijos išvyksta, tuo vokiečių geriau. Ir tai reikia suprasti, — baigė savo įspūdius Antanas Rimvydis, perkeldamas pokalbį į Kauną, į Valstybės Teatrą, po šešta liepa sode kur paskutinį kartą prieš septynerius metus buvo matytasi.

Steve

Garden Hotel Cafe A. ZINZELETA, Sav. Geri gėrimai ir užkandžiai svarūs kambariai **612 E. Lombard St. BALTIMORE 2, Md.** LExington 8229

Juozapaitis Cafe Restoranas ir Baras **18 S. Fremont St. Baltimore, Md.**

SIMAS GURINSKAS Restoranas ir Baras **210 E. Eutow St. Baltimore, Md.** Tel. PLaza 6313

CLEVELAND, OH. — Norint gėkmingiau kovoti su užsienio lietuvių kalbos negerovėmis, dabar neužtenka vieno atskiro žmogaus pastangų, — būtinai reikia tą kovą vesti organizuotai, suderintomis pajėgomis, kad būtų galima pasiekti apčiuopiamesnių vaisių. Tai gerai supraddama senoji LKD valdyba pasiryžo draugijos veiklą atgaivinti visų pirmą JAV ir kitur. Tam tikslui buvo paskelbtas atsisaukimas, paruoštas įstatų projektas ir kviečiama tuojau pradėti kurti tos draugijos skyrius. Pirmieji į tą kvietimą atsiliepė chiegiečiai: rugsėjo 16 d. jie įkūrė pirmą LKD skyrių JAV. Tą patį yra pasiryžę padaryti ir clevelandiečiai. Pradininkų būrelis, apsvaustęs kūrimo reikala, norėjo tuojau pat šaukti ir steigiamąjį susirinkimą. Bet staiga susirgus A. Augustinavičienei, kuriai buvo pavesta sušaukti tą susirinkimą, teko ke-

lias savaites dėl to sugalsti. Dabar, kiek pagerėjus aplinkybėms, norima, kalbamąjį susirinkimą šaukti kiek galima greičiau — š. m. spalio 15 d. 11,30 val. Lietuvių salėje. Kviečiami į tą susirinkimą visi, kuriems gyvai rūpi lietuvių kalbos likimas ir jos ateiitis, būtent — mokytojai, dvasininkai, artistai, rašytojai, laikraštinninkai, šiaip visuomenininkai ir visi kiti nuosirdūs lietuvių kalbos brangintojai. Ypač būtų malonu, kad į šį susirinkimą atsilankytų ir ankstyvesnių lietuvių ateivių, kurie jau nuo seniau yra kojoje dėl lietuvių bei dar dabar tebesisieloją gyvenimais savo tautos reikalais.

Pradininkų vardu **A. Augustinavičienė ir Pr. Skardžius**

Dr. JUOZUI ŪSUI mirus, sunkaus liūdesio valandogė velionio žmonai p. Janinai Ūsienėi, vaikams Gražinai ir Vytaui ir kitiems likusiems šeimos nariams nuosirdžiausią užuojautą reiškia

8,168 SVARAI DRABUŽIŲ TREMTINIAMS VOKIETIJOJ Rugsėjo mėn. pabaigoje i Vokietiją lietuviams tremtiniais ir ligoniams iš New Yorko BALF pasluntė 8,168 svarų drabužių ir avalynės siunta.

Šiuo metu BALFo sandėlis tuščias. Laukiama naujų daiktinių aukų, norint Kaledų švenčių proga dar šį tą Vokietijon pasiųsti.

SKUBIAI REIKALINGAS darbininkas (vyras) į restoraną. Geras atlyginimas. Pagėdaujama anglų k. mokėjimas. Kreiptis: Aleksiejus, 44 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. arba skambinti MA — 5-9108.

SKUBIAI REIKALINGA moteris namų ūkos darbai ir vaikams prižiūrėti. Geras buitas ir atlyginimas. Pagėdaujama rekomendacijų. Teirautis tel. nr. Sacramento — 2-4231.

Atvykę į Miami, Florida, paskambinkite, o mes tuojau nusisusime automobilį ir jus parsivešime.

SOUTHERN CROSS HOTEL

Paul Usanis, Savininkas. Jūs būsite patenkinti, apsisotoje šiame didžiulame, šviriame ir gražiai įrengtame savo tautiečio viešbutyje. Kainos prieinamos. **642 N. W. 3rd STREET MIAMI 36, FLORIDA** Telefonas: 82-9500

WALTER'S CAFE W. Medveckas, Sav. Degtinė, alus ir vynas **1124 W. Pratt St. Baltimore, Md.**

DIAMOND CAFE V. B. Santeckas ir V. Bukauskas, sav. Alus, degtinė, vynas **305 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.** SO 8-9094

C. WILLIAM KACHAUSKAS Laidotuvių Direktorius **637 Washington Boulevard Baltimore, Md.** Telefonai: LExington 5714 MUIbery 5617

DR. M. J. COLNEY 148 Grand Street **WATERBURY, CONN.** Telefonas 3-4747 **PRIEMIMO VALANDOS:** nuo 10 val. rytė iki 8 val. vak.

KONCIAUS BICIŲ ŪKIJE galite gauti tikro liepų žiedų medaus. Didelė 5 svarų stiklinė už 2 dolerius. Kreiptis: L. KONCIAUS, No. Abington, Mass.

ANTANAS DIRZULAITIS Lietuviška Kirpykla Įsteigta 1909 m. **131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.**

Davenport 6-0259 **RALPH KRUCH FOTOGRAFAS** 65 - 23 Grand Avenue Maspeth, N. Y.

Lietuvių Naujienos Mėnesinis žurnalas Leidžia ir redaguoja J. Gustis. Prenumerata metams 1 dol. **332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.**

WHITE HALL HOTEL PETER ČESNULIS, savininkas **2 barai, restoranas, salės parengimams** NEW TOWN, PA. Tel. 9981

A. PAKENAS AND SONS SIUVYKLA IR VALYKLA

Mes siuvame, taisome ir valome drabužius patiomė moderniausiomis mašinomis ir priemonėmis. Mūsų gamybos ir medžiagos kokybė, palyginti, yra geresnė, negu kitur. Darbas atliekamas sąžiningai ir greitai. **UZSAKYMUS PRIIMAME IR IS KITUR**

AMSTERDAM, N. Y. 138 E. MAIN ST. 110 BROOKSIDE AVE. Tel. 1321 Tel. 5083

BEE HIVE RESTAURANT Wm. A. Aliukonis, Sav. Alus, pirmos rūšies maistas. Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių. **56 High St., Nashua, N. H.**

BOSTON BAKING CO. J. Tamošauskas B. Andriusaitis. Lietuviška duona ir pyragaičiai. Pristatoma į namus ir krautuves. **8 Ames St., Lowell, Mass.** Tel. 2-6797

CASINO GARDEN RESTORANAS William ir Mary Lang, Sav. AMERIKONISKI IR LIETUVISKI VALGIAI. SALE PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI. Sokial pentadieniais ir šeštadieniais, grojant pirmos rūšies orkestrui. **128 NORTH ELM ST., WATERBURY, CONN.** Tel.: 4-9920

"Pioneers in Radio and Electronics Since 1920" **FADA Television**

12 1/2 In. . . . 91 Sq. In. **GLARE-FREE** grey-face filter glass screen. Better viewing, tilt-back angle front panel. Built-in "FADE-SCOPE" Antenna... beautiful mahogany veneer DeLuxe custom-built cabinet console . . . featuring AC Automatic Gain Control circuit. Sensational performer in all areas. **\$239.95** **VERNON RADIO and TELEVISION** PARDUODAMA IR TAI SOMA **JUOZAS BUČINSKAS, Sav.** 64 Vernon Street, Worcester, Mass. Tel. 6-1759.

IESKOMI LIETUVIAI

Andriejauskienė - Mikalaukaitė, iš Barskvių par., Beinoriėnė - Budvydytė E-milija, Endzelehnė (buv. Simanavičienė) - Kuraitytė Marutė, iš Vadzgirio km., Simkaičių vl., Raseinių apskr., Gišė Jonas, iš Sermukšnių km., Pušaloto val., Panevėžio apskr., Ivanauskas Jonas, iš Plevečių km., Rumšiškių val., Kauno apskr., sūnus Izidorius, Karanauskaitė - Walainis, D. M., iš Vantainių km., Krakūčių val., Kėdainių apskr., gyvenusi New Haven, Mich., Karanauskas (Koronovski) Jörn P., iš Vantainių km., Krakūčių val., Kėdainių apskr., gyv. 2421 23 St., Detroit, Mich., Krakauskaitė Johana, iš Mierčių km., azlotosios val., Vilkauskio apskr., Kristiūnas Vladas, Kropas Ignas, Kazimieras ir Petras bei Kropaitė - Nyvinskienė, Elzbieta, nuo Kėdainių, Lokusevičienė Anusė, iš Rutgalių km., Vievirėnų par., Kretingos apskr., Ložys Petras, iš Visvainių km., Platelių val., Kretingos apskr., Marcinkonis, brolis Vincas Marcinkopis, Mikalaukas Jurgis ir jo sū-

nus Jurgis, gyvenę Detroit, Mich., Narūžas Jurgis, Pabiržis Bernardas, iš Rumšiškių, Kauno apskr., Piliplavičienė - Vaskevičiūtė Anielė ir Vaskevičius (ar Vas-kys), Konstantinas, abu iš Gilneitų km., Kėdainių apskr., Pustila Jurgis, iš Gaizėnų km., Zapyškio val., Kauno ap-

Salnius Antanas, Savickas Jurgis ir Petras, iš Zaliosios val., Vilkauskio ap-, Mierčių km., Staliūnas Vladas, Stecki Kazimierz, Stefanavičius Juozas, iš Kėdainių, ar jo dukterys Elena ir Jadvyga, Sule Vincentas, sūnus Jurgio ir Kazės, kilęs nuo Kėdainių, Urbonas Antanas, iš Zvirbių km., Ramygalos val., Panevėžio apskr., Urbonas Rapolas ir Urbonaitė Pranutė, iš Zvirbių km., Ramygalos val., Panevėžio ap-, Sakių apskr., Zimon (Zygas?) Arturas, sūnų galyvių km., Vievirėnų par., Kretingos apskr., Išskonių arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į: Consulate Gen. of Lithuania, 41 West 82nd St., New York 24, N. Y.

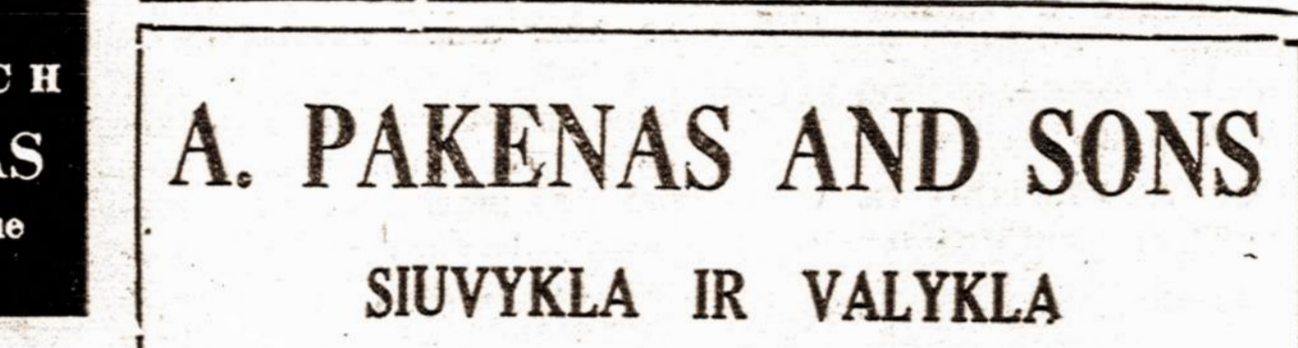
AMSTERDAM, N. Y. 138 E. MAIN ST. 110 BROOKSIDE AVE. Tel. 1321 Tel. 5083

BEE HIVE RESTAURANT Wm. A. Aliukonis, Sav. Alus, pirmos rūšies maistas. Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių. **56 High St., Nashua, N. H.**

BOSTON BAKING CO. J. Tamošauskas B. Andriusaitis. Lietuviška duona ir pyragaičiai. Pristatoma į namus ir krautuves. **8 Ames St., Lowell, Mass.** Tel. 2-6797

CASINO GARDEN RESTORANAS William ir Mary Lang, Sav. AMERIKONISKI IR LIETUVISKI VALGIAI. SALE PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI. Sokial pentadieniais ir šeštadieniais, grojant pirmos rūšies orkestrui. **128 NORTH ELM ST., WATERBURY, CONN.** Tel.: 4-9920

"Pioneers in Radio and Electronics Since 1920" **FADA Television**

12 1/2 In. . . . 91 Sq. In. **GLARE-FREE** grey-face filter glass screen. Better viewing, tilt-back angle front panel. Built-in "FADE-SCOPE" Antenna... beautiful mahogany veneer DeLuxe custom-built cabinet console . . . featuring AC Automatic Gain Control circuit. Sensational performer in all areas. **\$239.95** **VERNON RADIO and TELEVISION** PARDUODAMA IR TAI SOMA **JUOZAS BUČINSKAS, Sav.** 64 Vernon Street, Worcester, Mass. Tel. 6-1759.

AMSTERDAM, N. Y. 138 E. MAIN ST. 110 BROOKSIDE AVE. Tel. 1321 Tel. 5083

BEE HIVE RESTAURANT Wm. A. Aliukonis, Sav. Alus, pirmos rūšies maistas. Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių. **56 High St., Nashua, N. H.**

BOSTON BAKING CO. J. Tamošauskas B. Andriusaitis. Lietuviška duona ir pyragaičiai. Pristatoma į namus ir krautuves. **8 Ames St., Lowell, Mass.** Tel. 2-6797

CASINO GARDEN RESTORANAS William ir Mary Lang, Sav. AMERIKONISKI IR LIETUVISKI VALGIAI. SALE PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI. Sokial pentadieniais ir šeštadieniais, grojant pirmos rūšies orkestrui. **128 NORTH ELM ST., WATERBURY, CONN.** Tel.: 4-9920

"Pioneers in Radio and Electronics Since 1920" **FADA Television**

12 1/2 In. . . . 91 Sq. In. **GLARE-FREE** grey-face filter glass screen. Better viewing, tilt-back angle front panel. Built-in "FADE-SCOPE" Antenna... beautiful mahogany veneer DeLuxe custom-built cabinet console . . . featuring AC Automatic Gain Control circuit. Sensational performer in all areas. **\$239.95** **VERNON RADIO and TELEVISION** PARDUODAMA IR TAI SOMA **JUOZAS BUČINSKAS, Sav.** 64 Vernon Street, Worcester, Mass. Tel. 6-1759.

AMSTERDAM, N. Y. 138 E. MAIN ST. 110 BROOKSIDE AVE. Tel. 1321 Tel. 5083

VAMAI PRAGARAI - BE JŲ NEGERAI

Mūsų korespondento oro paštu iš Australijos

Nors ir teisingai šis lietuviškas priežodis nusako, kad namai jo savininkui sudaro kartą nemažą našta, tačiau beveik kiekvieno naujakurio svajonė išgyti nuosavą pastogę.

Juo labiau aktualus yra nuosavo namo įsigijimas Australijoje, kur ne tik miesteliai, bet ir didmiesčiai yra iš mažų vienos šeimos gyvenamųjų namelių, ir buto išnuomėjimas nemaduoja. Klekvienu šeima turi savo namelį su sklypeliu gėlių ir sodeliu, ir australas didžiudamasis sako: "mano namas - mano pilis", mat, čia nepažįstamam žmogui užėti į svetimą namą nėra priimta.

Emigrantai, pamatę šilto ir šalto ir kišenėje žvangindami viena kita šimtinę svarų, tuoj stveriasi namo. Čia gali pirkti šilpą ir savo jėgomis, ar talkos būdu statytis namas. Galima namą užsakyti statybos bendrovėje ir pagaliau gailma pirkti gatavą namą. Pirmu atveju tenka daugiau pavargti ir ilgiau užtrukti, bet užtat patys namas atsieina pigiau. Visi tie, kurie turi situaciją daugiau pinigų ir nenori didesnio vargo turėti su statyba, perkasi gatavus.

Statantis namą pačiam, reikia pirkti sklypą, kuris įvairiai kaštuoja. Sydney mieste, pvz., sklypą 60x150 pėdų galima gauti už 120 - 150 sv. Miesto centre 500 - 700 sv. Tačiau, bendrai paėmus, už 200 - 300 sv. galima įsigyti neblogą sklypą netoliese nuo susisiekimo. Galima gauti ir paskolą 5 - 100 metams, mokant kas savaitę kelis šilingus. Kai jau yra sklypas, tai, esant dar keliems šimtam svarų kišenėje, galima nupirkti standartinį namelį paruoštą visą medžiagą su langais ir durimis ir pamažu

paskui statyti sau namą. Tokio namo 4 - 5 kambarių medžiaga kaštuoja apie 600 - 700 svarų. Ir šiuo atveju galima lengvai gauti paskolą. Kadangi bankas teikia paskolas iki 60 - 80% įsigyjamo turto vertės, tai tokį namelį galima įsigyti, turint kišenėje grynais 300 - 400 sv.

Norint statybą vykdyti per bendrovę, ar namą gatavą pirkti, dalykas yra daug paprastesnis. Čia tenka statomai bendrovei įmokėti tam tikrą įnašą ir ji per numatytą laiką, kuris, deja, užtrunka iki metų ir net ilgiau, pastato namą ir atiduoda raktus. Bene lengviausiai ir greičiausiai įsigyjama namą, peilant gatavą. Ir čia galima gauti paskolą. Tik šiuo atveju įsigyjamas namas kaštuoja 60 - 100% brangiau, negu įsigyjant savo jėgomis statant. Pvz., jei 4 - 5 kambarių namas, apie kurį buvo kalbėta, statantis savo jėgomis su sklypu ir visa namo medžiaga, kaštuoja apie 1000 sv., tai jį perkant gatavą, tektu sumokėti apie 2000 sv.

Lietuviai - per tą porą su viršum metų jau sugebėjo įsigyti jaukias nuosavas pastoges. Daug nesuklysiu pasakęs, kad apie pusę pirmaisiais metais atvykusių emigrantų jau tikrai yra įsigiję sklypus ir garželius, t.y., dviejų kambarių butelį, o apie 25% turi gražius moderniškus šeimų namelius, kurie čia Australijoje yra madoje. Sklypus daug kas jau yra įsigiję ir iš naujų atvykusių emigrantų, tik paskutiniu metu pabrangusios statybinės medžiagos trūkdo tolimesnius planus.

Korėjoje karui išliepsnojus, ypač pagyvėjo sklypų ir namų pirkimas bei statyba, tik visa bėda, kad kainos smarkiai kyla.

J. P. Kedys

VOKIETIJOJE LAUKIAMA DAUG KO NAUJA

AR BUS IR LIETUVISKI KONSULATAI?

Vakarų Vokietija greit atgaus savo savarankiškumą, nors kol kas ir neplina. Bonnos vyriausybė greit turės ir savo užsienio reikalų ministeriją ir prie jos galės ekredituotiis svetimų valstybių atstovybės bei konsultai. Ar bus ir lietuviški konsultai? Jei lietuviškai, latviai ir estai per savo turimas ir prieinamas įstaigas padarys pakankamai atkaklių žygių, galėtų paviekti tokius konsultatus įsteigti (tikrai sakant atgalinti, nes jie anksčiau teisėtai buvo). Zinoma, tuo klausimu VLIKas turėtų bendradarbiauti su Lietuvos Diplomatijos Sefu.

PERSITVARKYMŲ ISVAKARĖSE

Europos ir pasaulio politika padėtiis tolia, kad reikalauja iš atskirų tautų vis aiškiau pasisakyti, ar su viena ar su kita. Nėra abejonės, kad Vakarų Vokietijos vokiečiai eis su vakarais. Tačiau, jei 5 metus vokiečiams buvo kalama, kad jie turi atsisakyti militarizmo, tai dabar, priebrendus reikalui vokiečius apginkluoti, sunku pakeisti šūkius ir nukreipti juos į visai priešingą linkmę.

Tam tikri vokiečių sluoksniai samprotuoja, kam mums, girdi, kištis į amerikiečių sovietų ginčą, palikime neutralūs ir tuomet niekas prie mūsų tenesikabinėja. Tai yra, žinoma, vaikiškas samprotavimas. Naujajame kare, kuriam visame pasaulyje uolai ruošiamasi, niekas ir tokius naujus "neutraliuosius" neatsižvelgs.

MACIAU PREZIDENTĄ

Rugsėjo 16 d. į Heilbronną buvo atvykęs Vak. Vokietijos valstybės prezidentas Teodor Heuss. Atlikęs naujų mokyklų įšventinimo ir kitų ceremonijų programą, pavakaryje at-

vyko į turgaus aikštę, atsišveikinti su heilbronniečiais. Susirinko daug tūkstančių, bet, tikriausia, ne tiek, kiek susirinkdavo Fiurerio laikais. Na, o entuziazmo tai jau toli gražu nedaug ter-reiksta. Tiesa, švabal yra labiau savyje užsidarę ir jie negreit išsijudina. Tuo tarpu prezidentas, tikras laudies žmogus, tikrai simpatiška ir populiari asmenybė, buvo vertas šiltesnio priėmimo.

LIGONIAI KREIPIASI Į JT

Vakarų Vokietijoje dabar vyksta įvairūs tremtinių stovyklų pertvarkymai, perkėlimai ir t.t. Mėtomos dabar jau net ligoninės, sanatorijos. Tiek kartų numatyta likviduoti arba perkelti Heilbronn sanatoriją, kurioje tarp 350 ligonių yra ir apie 30 lietuvių, dabar jau galutinai numatoma perduoti vokiečiams spalio, lapkričio, gruodžio mėnesiais.

Anksčiau buvo manoma, kad bus perduota amerikiečiams, bet jie savo senoms ir naujoms įguloms turi pakankamai didelę ligoninę Stuttgarte, o tam tikrą dalį karinių ligonių išgabena į užjūrį.

Heilbronn sanatorijos ligoninė numatoma perkelti į Ambergo sanatoriją, kuri yra ties Nurembergu, visai netoli sovietų zonos, o tuos, kurie pavėike arba apsvėike, paleisti į stovyklas arba perkelti į amatų mokyklas. Numatomieji perkelti ir sovietų pasieni būkštauja ir nenori ten vykti, nes karo atveju jie atsidurtų pavojingoje padėtyje. Sanatorijos įvairių tautybių ligonių komitetų kolektyvas daro žygių, kad tas patvarkymas būtų pakeistas. Memorandumai, kurie ištelti įvairioms IRO įstaigoms, amerikiečių komisarams ir JT, reikalauja svetimaucius ligonius iš viso iš Vokietijos išgabenti, o jei tai ne taip greit galima, tai juos nors apgyvendinti kiek

ŠALINO ZENKLE

Visa šventė, kaip jau buvo minėta, praėjo Štalino kulto ženkle. ar niekada jis nebuvo taip garbinamas, kaip dabar. Ir iš viso, jokiam dievui visais laikais nebuvo suteikta tiek daug išvirsinio laupsinimo, kaip Štalinui. Rašytojas A. Venclova šį dalyką taip išreiškia: "Mūsų šalyje nėra mylimesnio žmogaus viso žemės rutulio žmonėms." (Tiesa, 1950 m. liepos 20 d.).

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Aukšinės šaknelės (Golden Seal) yra didelė vertės vaistas nuo kataro, baltųjų, seklos nuo bėgimo, gimdos nusiūgimo, akių uždegimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Aukšinės šaknelės veikia tikrai nesveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakytas, bet taip sakoma visokiose daktariškose knygos. Puodukas verdančio vandens ir šaukštukas sutrintų Aukšinių šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus per dieną, arba plauti sergančias kūno dalis. Svaras Aukšinių šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, uncija kainuoja \$1.00. ALEXANDER'S CO. 414 West Broadway South Boston 27, Mass.

MEDALIŲ LIETUS

LTSR dešimtmečio proga okupuotoje Lietuvoje tikrai lijo medalių lietuimi: komunistų valdžios patvarkymu buvo apdovanota įvairiais maskoliškais pasižymėjimo ženklais daugiau kaip 3,000 Lietuvoje gyvenančių maskolių, žydų ir tų lietuvių, kurie daugiausia pasižymėjo ar tai dirbdami bolševikams, šnipindami jų naudai, ar patal-kaudami okupantams ir besąlygiškai klausydami jų parėdymų. Jų pavardėmis išmarginta visa bolševikinė spauda.

TRAUN'S CAFE

N. E. cor. 16th Street and Spring Garden Tel. LO 7-8662, LO 7-4967 Res. Cheltenham 2562 Philadelphia, Pa.

NEW BRITAIN, CONN.

Quality Market VICTOR ABCUNAS, Sav. 356 Park Street Hartford Ave. Restaurant ANDRIUS ŠVIRINAS, Sav. 36 Hartford Avenue

A. PETRAUSKAS

Restoranas ir viešbutis įvairūs gėrimai, geras maistas, puikūs kambariai 92 CHURCH STREET, Tel.: 9-5218

SHEPHERD DISTRIBUTING CO.

Distributors for DOMESTIC and IMPORTED BEERS Wholesale and Retail JOSEPH V. PLAKIS 2315 N. 28th St., Philadelphia, Pa. Tel.: SAGamore 2-2013

W. Baranouskas, Sav. 5345 Wyalusing Avenue Philadelphia, Pa. Tel.: GR 3-9995

'ŽEMĖS REFORMA' LIETUVOJE

DIDIEJI KOLCHOZAI

Visoje Tarybų Sąjungoje šiuo metu vykdomas didžiulis žemės ūkio pertvarkymas. Mat, bolševikams jau beveik nuo patios revoliucijos pradžios nesiseka tvarkyti žemės ūkį. Per eilę metų čia buvo iškasta naujų kelių ir vis dar neuzelta ant tikrojo. Paskutiniu metu galutinai paaiškėjus, kad kolchozų sistema neša vargą ir skurdą, buvo sumanyta kita reforma - stambiųjų pramoninių žemės ūkių arba didžiųjų kolchozų kūrimas. Jau perėltais metais TSRS žemės ūkio ir kolchozų ministerijoje įvykdyti žymūs asmeniniai pakaitimai, pašalinant, o kartais net suimant, senuosius žemės ūkio vadovus. Naujieji em jungti kels kolchozus į vieną.

Prieš trejetą mėnesių Minske įvykęs komunistų partijos vadų suvažiavimas nutarė panašiu būdu pertvarkyti ir Gudijos kolchozus. Dabar jau judinami ir Lietuvos kolchozai.

NAUJI KADRAI

Rugpjūčio mėnesį iš Maskvos grįžo apie 20 asmenų - Lietuvos komunistinio jaunimo ekskursija.

Jiems grįžus, pasipylė spaudoje ir per radiją, kaip iš didžiulio pagyrų maišo, laipsnimal sovietų stambiųjų kolchozų garbei. Šie 30 ekskursantų - tai naujųjų kolchozų vadovai.

PROPAGANDA IR LITERATURA

Iki šiol smulkiają kolchozine santvarką spaudoje ar kitu būdu gyre bolševikų propagandininkai staiga pradėjo ją peikti: girdi, čia ir didžiulė biurokratija, ir laukų derlingumas menkas, ir gyvulininkystė neišvystyta, ir žemės ūkio mašinų stanga, ir žmonės neturtingai gyvena, ir trobu nėra galima pasistatyti, na, žodžiu, tikras vargas ir skurdas. Išėitis betgi esanti dideliuose kolchozuose: reikią jungtis į didesnius kolchozus lygiai taip, kaip broliška didžiarių respublika.

Lietuvos TSR valstybinė politinė literatūros leidykla išleido atitinkamos literatūros, kuri yra naujoji "evangeliija" Lietuvos kolchozininkams.

NAUJAS Ž. Ū. MINISTRAS

Maždaug tuo pačiu laiku Lietuvos TSR žemės ūkio ministerijoje buvo įvykdyti žymesni pakaitimai. Pakeistas ir pats žemės ūkio ministras: naujuoju paskirtas lietuviškas pavarde (deja, gal tik pavarde) turis Vladislavas Augustinaitis, sūnus Josifo. Šis Lietuvos rusininkas labai energingai ėmėsi naujų kolchozų statybos darbo. Iš Masklijos atgabenta visa eilė naujų specialistų, kurie turį čia "palenginti" kolchozų steigimo darbą.

VEL "SAVANORIŠKAI"

Naujasis žemės ūkio ministras V. Augustinaitis pareiškė, kad ir naujų kolchozų, kaip ir senųjų, organizavimas turi būti vykdomas "savanoriškai".

"Kolūkių susijungimo klausimas turi būti sprendžiamas kiekvieno sujungiamo kolūkio narių susirinkime. Šiuose susirinkimuose turi dalyvauti nemažiau kaip 40 trečdaliai visų kolūkio narių. Susirinkimo nutarimas kolūkių susta-binimo klausimu išgalioja po to, kai jį peržiūri ir patvirtina rajono vykdomasis komitetas". Po to šaukiamas jau visų jungiamų kolchozų bendras susirinkimas, kurio nariai "vienbalsiai" nutaria dėtis į vieną kolchozą. Pirmiaai istatai pagal iš Maskvos atvežtus šablonus, išrenkamas kolchozo vardas pagal komunistų pasiūlytus pavyzdžius, patvirtinama partijos paskirtoji valdyba.

PRADĖTA NUO SIAULIŲ

Kolchozų susijungimas Lietuvoje jau pradėtas. Ir pradėtas vykdyti nuo pačių geriausių žemių - Šiaulių apskrities ir rities. Tai padaryta sąmoningai. Viena, kad Šiaulių srityje jau beveik visiška baigti mažųjų kolchozų steigimo darbai ir nemėliau kaip 93% visų ūkininkų yra įstoje į kolchozus. Antra, geresnė žemė, esant ir labai blogai tvarkai, vis dar gali kal kas užaugti. Taigi visiška sąmoninga kolchozinimas nebuvo pradėtas nei nuo Zarasų, nei švendionių ar Alytaus apskričių smiltynų.

RUSINIMO ORGANAS

Jau kelinti metai Vilniuje, greta Tiesos, leidžiamas dienraštis Sovetskaja Litva, rusų kalba, kaip Lietuvos Komunistų (bolševikų) partijos LTSR aukščiausios tarybos ir ministerijų kabineto organas. Laikraštis įkurintas Komunarų gatvėje Nr. 3, kur turi savo didžiulį spaustuve. Jį redaguoja A. I. Anuškin, drauge su kitais Lietuvos kolonistais rusais. Iš jo sklidių, daug daugiau kaip iš lietuvių kalba leidžiamų komunistų laikraščių, galima pažinti tikrąjį dabartinį Lietuvos, ypatinai Vilniaus miesto, vaizdą. Vilnius gerokai surusintas, ir Sovetskaja Litva jokiū būdu neslepia šio fakto.

LIETUVIAI PASAULYJE

Belgijos lietuviai skundžiasi, kad jų neaplančios joks BALT atstovas, nors reikalų yra begalės.

Jau ketetas lietuvių, atlikę savo darbo prievolę Belgijoje ir negaudami leidimo iš ten išvykti, slapta bandė perėti sieną į Vokietiją, bet buvo sugauti ir atgal sugrąžinti. Palydėtina, kad vokiečių policija jiems atėmė visus daiktus ir pinigus.

Stėpas Vykintas, žurnalistas ir veikėjas, PLB Vokietijos Krašto Valdybos paskirtas įgaliotiniu amerikiečių zonai. Inž. Karanaukas, nuo 1937 m. gyvenęs Romoje ir čia baigęs architektūros akademiją bei ilgus metus vadovavęs lietuviškai veiklai, išvyko Kolumbijon.

Br. Daunoro redaguojamas D. Britanijos lietuvių laikraštėlis "Apuokas" vėl pasirodo po ilgesnės pertraukos.

K. Cibiras - Verax Buenos Aires išleido knyga, kuri pavadinta "Diez anos de martirio" - Diešim kankinystės metų - ir joje pavaizduota Lietuvos kančios paskutiniojo dešimtmečio metu. Ši knyga nebus pardavinėjama, bet bus paskleista tarp įtakingesnių politikų ir diplomatų.

Edvardas Girėis, vyresniosios kartos atėvis Brazilijoje, didelis keliautojas ir sportininkas, neseniai vėl grįžo iš naujos ekspedicijos, kurioje dalyvavo su keletu Brazilijos bizerierių.

Jeronimas Gaižutis, čia savo kasdienio darbo ir švūdių, vakarais Toronte jaunimo moko lietuviškų dainų ir supažindina su skatybe. Dar 14 lietuvių kunigų tremtyje Vokietijoje rūpinasi liet. katalikų dvasiniais reikalais.

Pal 3 - 1950 m. spalio 13 d.

PHILADELPHIA, PA. MALONI LIETUVIŠKA UZEIGA ANTHONY BALCHIUNAS, SAV. 113 SOUTH 34th STREET Arti Pennsylvaniaios Universiteto

PETER DAVIDONIS VYNAI - LIKERIAI - ALUS 2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

MONUMENTS & CEMETARY MEMORIALS E. J. WITALIS MacDADE BLVD. CEDAR AVENUE Rear entrance Holy Cross Cemetary DARBY, PA. Phone Darby 2467

ADAM'S CAFE RESTORANAS IR BARAS 941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA. Tel. PO 5-6785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras TRAUN'S N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA. Tel. PO 5-9566

LADOTUVIŲ DIREKTORIAI JUOZAS KAVALIAUSKAS LICENSED PENNA AND NEW JERSEY 1601-3 So. 2nd Street Tel.: DEW 513 PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS) 1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110 PHILADELPHIA, PA. Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži kopijčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė - viskas nemokamai. Nėšaimė valandą kreipkitės į mūsų įstaiga, dieną ar naktį - mes visados pasirengę suteikti geriausią patarnavimą.

BILL and AL's CAFE A. Rinkus ir V. Vinickas 1520 Cumberland Street Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINIO MAISTO KRAUTUVĖ 438 JEFFERSON ST. Philadelphia, Pa. TR 1-6627

Raymond Wasikonis RESTORANAS IR BARAS 2826 Master Street Philadelphia, Pa.

GEO S. REINS BAR 1625 S. 2nd STREET, Philadelphia, Pa. Tel. FU 9-0692

VALONES CAFE BAR MARY VALONES, sav. 5300 TACONY STREET, Philadelphia, Pa.

WILLIAM VALAITIS Vaukieropas automobilijų taisyimas 730-2 E. Moyamensing Ave Philadelphia, Pa. Tel. Howard 8-0596

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 204 NORTH BROAD STREET Philadelphia 21, Pa. (At Race Street Subway Entrance) STATEMENT OF CONDITION AS OF JUNE 30, 1950 ASSETS First Mortgage Loans \$6,127,087 Loans on Pass'ns and Certificates 54,217 Federal Home Loan Bank Stock 100,000 Cash on Hand and in Banks 615,076 Office Building and Equipment 56,504 Parking Lot - 1413 Race Street 22,723 Deferred Charges and Other Assets 3,768 TOTAL \$6,988,228 LIABILITIES Members' Share Accounts \$6,518,138 Loans in Process 50,703 Other Liabilities 4,927 Sp. rific Reserves 11,465 General Reserves 325,000 Undivided Profits 188,925 423,926 TOTAL \$6,988,228 CHARLES S. CHELLEN, President RAYMOND UZIMICKI, Secretary REGULAR DIVIDENDS Payable June 30 and December 31. Paid without interruption since 1901. Never less than 2% percent per annum.

BARON'S BAR

W. Baranouskas, Sav. 5345 Wyalusing Avenue Philadelphia, Pa. Tel.: GR 3-9995

VIENYBE

An American Weekly in the Lithuanian Language

Established in 1886 by J. J. Pauksta

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Salomėja Narkėliūnaitė, Editor

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0802

Subscription Rates: USA and possessions \$4.00 per year, Canada \$4.50, elsewhere \$5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Pentadienis, 1950 m. spalio 13 d.

REIKIA ATSAKYTI GEN. ANDERSUI

Gen. Anders, kuris antrojo pasaulinio karo metu vadovavo kariuomenei, sudarytai iš sovietų nelaisvėje buvusių lenkų karių ir vėliau, atsivėrus Vakaruose, kariavo vakarinių sąjungininkų pusėje, neseniai atvyko į Ameriką. Spalio pradžioje jis dalyvavo New York'e Pulavskio dienos minėjime, o dabar lanko JAV ir Kanados miestų lenkus.

Niekas negali abejoti, kad šis jo apsilankymas Amerikos lenkams išviliams turi didelę reikšmę ir labiau sustiprina jų nuotaiką ryžtis ir aukotis atstatyti nepriklausomą Lenkiją.

Visa būtų gerai, jei savo laisvinimo politiką skleidžiamas, gen. Anders vadovautųsi demokratiniams principams, kurie Amerikoje pripažinti ir respektuojami. Savo tėvyinės laisvos ir nepriklausomos norėdamas, jis vis dėlto nori skriausti ir kitų savo kaimynus. Ir New York'e ir Kanadoje generolas kalba apie ateities Lenkiją ne tik su Varšuva ir Poznane, bet su Lvovu ir Vilniumi.

Galima suprasti ir užjausti žmogų, jei jis skundžiasi esančia Lenkijos bolševikinė prispauža ir nori laisvės savo tautai, bet tada, kai jis savo laisvės nori ir kitų tautų sąskaiton, tokie norai vadinasi imperializmu.

Panašų nuomonį jau buvo seniai reiškiami ir su jomis už savo tėvyinės laisvę ir nepriklausomybę kovoję lietuviai niekuomet nesutiko ir nesutiks. Įvairiomis progomis lietuvių vadovaujantieji vėkšniai šitai jau viešai pareiškė.

Ryšium su tais naujai pakartotais gen. Anderso pareiškimais, gyvai sujudo ukrainiečiai. Jie tuojau pat pasisuntė protestą Detrote apsisotjusiam gen. Andersui, įrodędami, kad lenkai nei etnografiškai, nei istoriškai neturi teisę savintis Lvovą. Jie tas lenkiškąsias aspiracijas tiesiai vadina imperializmu skleidimu tame krašte, kuris imperializma smerkia ir prieš jį kovoja. To ukrainiečių protesto tekstą paskelbė ar jį paminėjo beveik visa didžioji Amerikos spauda.

Savo rašte ukrainiečiai mini, kad Vilnius nepriklauso Lenkijai, bet Lietuvai, bet jie tiesioginiai giņa tik savo Lvovą. Dar nesigirdėjo, kad kokių nors žygių būtų padarę lietuvių vadovaujantieji veiksniai. Atrodo, būtų degantis reikalas šitai tuojau pat padaryti, ypač dar turint galvoje, kad šie gen. Anderso pareiškimai primena ir spalio 7 ir 9 dienas, kada prieš 30 metų tie patys lenkai Vilnių Lietuvai pripažino, o vėliau klaidingai tą sutartį sulaužė.

VĖL LEIDŽIA TAIKOS BURBULUS

Matyt, Amerikos kariuonį jėgų pasisekimų Korėjoje paveikta sovietų spauda papylė krūva straipsnių apie šavo "nepalaujamą pastangą pasaulio taikai išlaikyti". Pradėti karą sovietai dar nedrįsta, bet jų išprovokuotas užpuolimas Korėjoje paskatino Ameriką ir kitas Vakarų tautas rimčiau ruoštis karui, didinant mobilizuojamų karių skaičių ir keliant karo gamybą.

Rusai mėgina raminti amerikiečius senais Lenino ir Stalino posakiais apie reikalingumą ir galimybes toms dviem politinėms sistemoms tarpusavyje sugyventi. Profesinių sąjungų organas "Trud", New York Times korespondento pranešimu, priėmė draugišką Stalino pasikalbėjimą su Harold Stassen, Amerikos respublikonų politikui, kada Stalinas kalbėjo apie Lenino pasiskaymą už gerus santykius su Amerika dar 1919 m., o Leninas esąs jų mokytojas, lapės gudrumu tada aiškin "amerikiečių Stalinas.

Be "Trud" ir "Praydos", panašius taikos balionus naujai paskleidė ir visa eilė kitų sovietų laikraščių. Tas pats korespondentas sako, kad sovietų nota dėl dviejų Amerikos lėktuvų bombardavimo sovietų aerodromu prie Vladivostoko, savo turinui esanti įtartinai taiki.

Amerikoje niekad netrūko politikų, tiek iš valdžios, tiek iš opozicinių partijų, kurie tikėdavo tokioms tučioms Stalino kalboms apie taiką. Atrodo, kad tie laikai eina prie galo. Kokių klaidų Trumanas ir bebūtų pridaręs, jis vienu atveju yra mums simpatiškas: jis pasakė nebeturį jokio noro susitikti su Stalinu ir kalbėtis apie taiką, kurios Stalinas nenoris.

Dabar, kai rusai mėgina užliūliuoti amerikiečius melagingomis kalbomis apie taiką, prezidentas Trumanas išskrenda į Pacifiką pasitarti su MacArthuru apie karo veiksmus Toluosuose Rytuose. Gal amerikiečiai bus galiausiai praręję?

TARYBŲ RUSIJA ŽYDI!

Ne tiek seniai T. Rusijoje buvo į nemalonę patekę žodžio ir gado menininkai: tad mirė ir nyko koncentracijos stovyklose.

Po to tokio pat likimo sulaukė jų mokslininkai, kad nepakankamai mokslo tiesas jungia su komunizmu netiesomis.

Visai neseniai sovietų generolų tarpe prasidėjo didėi mirimų epidemija: prieš 5 mėnesius mirė lig 15 generolų.

Dabar gulami ir guldomi mažesni: kolchozų (kolūkių) pirmininkai, kam tiems kolchozams užėjęs bergždumo laikotarpis. O iš eilės dabar kalba galas atels?

AR SOVIETAI PASIRENĖ VISUOTINAM KARUI

(Tęsinys iš per. nr.)

Jaunesnieji karininkai Pentagono, studijavę keletą metų JAV ir TSRS karinį pajėgumą, priėjo išvados, kad sovietų karinis pajėgumas galis būti paverstas labiau iliuziniu, jei JAV per ateinančių pusmetį vykdys pelkiamą politiką. O ji tokia — pirmiausia nereikia manyti, būk 350 ar 400 atominių bombų sudaro dideles atsargas. Antra, reikia atsižvelgti minties, jog atominiai ginklai yra brangūs. Tai ligšiol žinoma pigiausia destruktivinė priemonė. Trečia, nereikia manyti, kad viena numesta atominė bomba gali būti tokio veikiančio pobūdžio, kad keltos jų gali priartinti laimėjimą.

Pastaruoju metu kariniai specialistai vis labiau pabrėžia, kad vietoj panaudojus atomines bombas, "strateginiai" prieš miestus ir pramonės suteikimus, reikia jas naudoti "taktiniai" prieš karių dalinius ir fronto įrengimus. Taigi, tos bombos būtų panaudojamos puolant per Atlantą plaukiančią 30 laivų grupę, svarbius tiltus, kariuomenės, tankų teikinius ir pan. Jei sovietai atsižvelgtų į jų buvusiuose karuose parodytą karinę psichologiją, jie atomines bombas naudotų anksčiau minėtų būdu. Šalia to, kariniai planuotojai pabrėžia, kad Raud. Armija atėjęs galės turėti dideles tų bombų atsargas, ypač, kad sovietuose atominiams reikalams labiau teikiama pirmenybė, negu JAV.

Kas belieka daryti JAV? Atsakymas aiškus — sudaryti kuo didžiausias atominių bombų atsargas (nėr ligi 15,000), plėsti naujų ginklų gamybą, apginkluoti 17 Europos divizijų, naujaisiais ginklais. Ir čia gali kilti tokie klausimai — ar tauta stotį karą, bent iš dalies nepasitikiškama pergalė? Ar tauta pradės karą, nežinodama, kad jis baigsis jos sunaikinimu? Ar sovietai paduos Europoje, žinodami, kad Anglija ir Prancūzija turės šimtus atominių bombų iš JAV? Kodėl JAV neišnaudoja savo pranašumo, žymiai nepa didindama atominės gamybos

ir jos netiekdama arglams ir prancūzams?

Naujoji galvosena Pentagono yra padariusi pažangą ir jei jai pritarų ir aukščiausi pareigūnai, tai pakeltų viltį, jog atominis pajėgumas gali atbaityti agresorių nuo noro pradėti karą.

SILPNOSIOS SOVIETŲ PUSĖS

Jos, R. Wilsono nuomone, yra šios: transportas, nepakankama tepamoji medžiaga motorams ir per didelis pramonės suteikimas. Šie veiksniai sulaukė sovietus nuo didžiosios agresijos. Jie tik įgalina raudonųjų apmokytus dalinius įveikti lokalinio pobūdžio karus, kaip tai įvyko Korėjoje.

Jau minėto sovietinio eksperto E. Raymond'o nuomone, sovietų pramonė yra didelis pavojus iš JAV aviacijos pusės. Prieš 2 pas. karą ir jo metu sovietų pramonė perkeita anapus Uralo. Tam karui įsisūbavus, Magnitogorskas virto svarbiausiu centru, gaminančiu pilną artileriją, imonės Nožnij, Tagil ir Celiabinske gamino pusę visų sovietų tankų. Apie pusę sovietų aluminijaus buvo suteikta Kamenske — Uralske. Pusė sovietų artilerijos gamybos buvo keturiose imonėse ir pusė nitrato gamybos buvo suteikta vienoje imonėje Vid. Azijoje. Novosibirskas, "Sibiro Chicago", buvo pagrindinis sovietų lėktuvų gamybos centras. Sverdlovskas gi savintis sau sovietiškojo Kruppo vardą.

Karui pasibaigus visi tie fabriai buvo dar padidinti, jų gamyba pakelta ir šiandien jie yra žemėlapuose pažymėti kaip taikiniai tuo atveju, jei sovietai pajudėtų Europoje. Jiems gresia ne tik pūlimali tiesiog iš JAV tolimo skridimo B-36 bombonešių, bet ir B-29 ar B-50 puolimai iš amerikiečių ar britų oro bazių Port Lyantez (Tripoly) ar Suez'o — S. Afrikoje. Šios bazės yra 1800 — 3,500 mylių atstu nuo sovietų karinės gamybos centrų. Patyrimas Korėjoje ir 2 pas. karo metu (Vokietijos pramonės puolimai) negalės būti naudojamas ateties oro ka-

re — čia lems atominių bombų atsargos ir sugebėjimas greit pasiekti karinės gamybos centrus.

Sovietams didelio rūpestio kelia alyvos trūkumas. Raymondas spėja, kad 1950 m. sovietai jos turi 30,000,000 tonų, tuo tarpu JAV — 250,000,000. 2 pas. karo metu JAV gamino 20,000,000 benzino aviacijai. Tas trūkumas gali atsiliepti aviacijai, tankams ir sunkvežimiams.

Trečioji silpnybė — transportas. Tai ypač ryšku, turint galvoje, kad kariniai transportai, dėl skirtingų bėgių, turės būti perkrauti pasiekus Vokietiją. Visa tai, esą, turėtų įgalinti JAV rasti laiko pasirengti kovoti prieš TSRS.

Kal kurių ekspertų nuomone, sovietai turį dar vieną Achilo pėdą — tai nepakankama žemės ūkio gamyba. Pabėgėliai iš už geležinės uždangos dažnai kalba apie sunkumo kolektyviniuose ūkiuose. Nežiūrint sovietų pasiryrimui, būk jie turį labiausiai pasaulį mechanizuotą ūkį, tikrovėje jie naudoja primityvias priemones žemės ūkyje ir laisvas JAV fermeris gamina beveik 4 kartus našiau už "mechanizuotą" sovietų kolektyvinį fermerį. Tačiau reikia pastebėti, kad sovietai gali ir egzistuoja tik duona tevertodami. Kariniu požiūriu, jie gali naudotis dideliais įvairais ir kultivuoto maisto rezervais Vakaruose.

Dr. N. Aasny, buvęs sovietų žemės ūkio pareigūnas ir dabar dirbąs Wasingtone kaip karinių ir žemės ūkio departamentų patarėjas, naudoja šis plačiai sovietų literatūra, nemanc, kad sovietų žemės ūkio silpnosios pusės galėtų juo sulaukyti nuo visuotinio karo. Jie sudarinėja atsargas ilgesniam laikui. Tačiau, žiūrint toliau į ateitį, jam atrodo, kad sovietų žemės ūkio kolektyviniai ūkiai turės susidurti su drastiška, aštria reorganizacija. Kiti ekspertai mano, kad sulki vidavus Maskvoje esančią valdžią, tuojau bus likviduota ir kolektyvinis ūkių sistema. Taip pat spėjama, kad ūkių problema ir skatina pradėti karą ir drauge nuo tokio žingsnio atbaido.

AZIJA IR JOS GYVENTOJŲ NACIONALIZMAS

Šiuo metu padėtis visoje Azijoje labai surimtėjo. Dienos klausimų pirmoje eilėje stovi: ar pajudės raudonosios Kinijos daliniai ir kur link: ar puls Indokinijoje, ar versis į Korėją.

Perietos savaitės laikotaryje spauda pranešė apie gausius pasienio incidentus ir diplomatinį gincus tarp Pakistano ir Afganistano ir apie neseniai susikūrusios Indonezijos Valstybių Sąjungos pastangas pavergti ambonietius, kuriems pagal Olandijos ir Indonezijos susitarimą buvo duota teisė patiems spręsti savo atėitį. Indonezijos vyriausybė aiškino, kad jos kariuomenė užėmė pozicijas Ambonės saloje; jor partizanai proklamavo nepriklausomos respublikos įkūrimą. Toliau aiškino, kad vietiniai gyventojai, anksčiau tarnavę Olandijos kariuomenėje, terorizavo šalies gyventojus.

Todėl Indonezija atmetė bet kokią Jungtinių Tautų intervenciją, o Olandija, kuri po 300 metų valdymo Indonezijoje suteikė nepriklausomybę Jungtinėse Tautose pasilūde sudaryti atitinkamą komisiją rūpintis tenal sustabdyti kovas.

Pakistanas tuo tarpu kaltina Afganistaną įsibrovus ir prisijungus šiauriniame pasienyje esančią Patano provinciją, kurią tik po šešių dienų kovų tikrieji šeiminkai vėl atsistėmė. New Delhī esąs Afganistanu atstovas griežtai paneigė Pakistano teigimus, tvirtindamas, kad jų kariuomenė niekad nėra buvusi į kokias nors kovas įsimačiusi, esą, tai Patano gyventojai sukilę, norėdami tapti laisvi. Gi Ali Khan, Pakistano premjeras, vėl dėlto prisipažino, parlamente pasakydamas, jog pasienio incidental pobūginę jo krašto santykius su Afganistanu. Afganistanas kalti-

na, kad Pakistanas ir ūkio blokadą jam įvedęs.

O virš visų tų "pasienio incidentų" ir nesupratimų vaikšto raudonosios Kinijos debesy. Indijos premjeras Nehru jau seniau įspėjo savo britų bičiulius, kad raudonoji Kinija galinti išsikliti Korėjoje ir išsireikšė, kad ir Korėjos reikalų sprendime Mao turis turti savo žodį, nors Kinijos raudonasis užsienio ministeris ir pareiškė per radiją, kad Kinijos Liaudies Respublika neleistanti savo kaimynų pulti. Nepatikrintomis žiniomis, esą, jau Kinijos raudonieji užpuolė Tibetą, o Pekino radijas jau seniai kalbėjęs apie "laisvinimo akciją". Pekino radijas savo žinia: "Liaudies kariuomenė, bendradarbiaujant tautinėms jėgoms, išlaisvino Siklango provinciją ir taip pat įsiveržė į Tibetą," atrodė, tuos prileidimus lyg ir patvirtino. Indijoje esąs Kinijos pasluntinys faktai tai paneigia.

Tuo tarpu Tibeto atstovai sako, kad raudonoji Kinija ties jų pasieniu sutraukė apie 50,000 kariuomenės, bet ši dar negavusi parėdymo puliti. New Delhī vykstantieji pasitarimai tarp Tibeto ir raudonosios Kinijos dar nedavė jokio rezultato.

Indokinijoje Maskvos remiami Hočimino daliniai kietai kovoja prieš prancūzus, kurie tvirtina, kad komunistai yra kinų apmokyti ir apginkluoti. Žodžių, tikra nesupratimų virtinė, iš kurios Azija, neatrodo, kad galės greit išsipaizioti. Gi pūlame nesutikimų ruošimo centre sėdi Maskva, kuri išnaudodama tautinius Azijos tautų peikalus, siekia savo kruvinųjų tikslų.

Tolimųjų Rytų politikos šinovai tvirtina, kad Vakarai, stengdamiesi palausti sovietinį imperializmą, nemato šito

TAIP VOKIEČIAI GYNĖ VILNIŲ

Dramatiška scena Fiurerio būstinėje

Pokarinė literatūra vis daugiau atskleidžia karo meto įdomybių. Štai, tik ką iš spaudos išėjo Adolfo Heusinger, buvusio Trečiojo Reicho vrykariuomenės vadovybės operacijų skyriaus viršininko knyga "Isakymai gincuose", kurioje jis pavaizduoja Hitlerio ir jo vadovaujančių asmenų pasikalbėjimus gana dramatiškais momentais.

Tarp jų yra ir pasikalbėjimas, kuris lietuviams gali būti įdomus, nes jame kalbama apie Vilniaus gynybos reikalus. Tuo metu, kai liepos mėnesį didžiuliais pagėgėlių būriais visomis išgalėmis stengėsi prasimušti kuo toliau į vakarus nuo artėjančių bolševikų, Fiurerio būstinėje vyko toks pasikalbėjimas:

Operacijų viršininkas: ...Čia dar turime gen. Stahel pasiūlymą iš Vilniaus.

Hitleris (paskaito ir meta raštą šalin): Begėdiškumas. Tikras begėdiškumas man tokią pasiūlymą atsiųsti! Aš netam gen. Stahel siūnčiau į Vilnių, kad jis man siūlytų iš tenai prasiveržti. Jis privalo miestą laikyti arba su juo žūti. Šito galima reikalauti iš kiekvieno dalinio vado. Tai baltys. Praneškite jam, kad jis turi laikytis.

Operacijų viršininkas: Gen. Stahel prašo ne už save, bet už savo vyrus. Tenai yra tik 800 vyrų, be to, jie neturi jokių sunkiųjų ginklų ir yra labai suspausti. Jie tenai ilgiau negali laikytis.

Hitleris: Tai tikra nesąmonė! Kaip gi jis su pora žmonių iš tenai prasiverž? Juk nė vienas gyvas nepraeis. Kaip jūs galite man šitai siūlyti?! Tokie yra mano generolai! Vis trauktis, jei kas nors rimta... Operacijų viršininkas: Mano Fiureri, man rodos, kad pakankamai generolų atliko

Kuo rusai garsūs?

Apie rusų kalėjimus šitokios žinios, tik vien apie T. Rusiją kalbant: 1918 — 1920 m. carų režimui subyrėjus, T. Rusijoje buvo 3450 kalėjimų, po 20 metų — 1941 m. — jau 8650, dar po 10 metų, t. y., dabar — jau 11760 kalėjimų. I tuos klaukusis skaičius neiš eina nei paprastieji arešto namai, nei koncentracijų stovyklos, nei dar gausesnis skaičius naujų kalėjimų sovietų okuotuose kraštuose.

Diplomatai, atsargiai sprendami, mano, kad T. Rusijoje yra "Gulag" koncentracijos stovyklose 14 — 20 milijonų žmonių suvartyta, o iš tikrųjų ligi 40 milijonų tokių vergų. Tūkstančiai didžiulius konclagerių visa T. Rusija nusėta. Be to, kiekvienas fabriko rajonas turi savo konclagerius. Patys žiaurieji galutinai pasmerktųjų žūti konclageriai išbėtyti po nepereinamąsias dykumas ir šalčiausio oro šaurės plotus, pusiasalius ir salas. V. L.

Sovietų 'persekiojimai'

Sovietų Sąjungos ambasada Stockholme įteikė švedų užsienių reikalų ministerijai naują notą su šitokiais kaltinimais.

Notoj bolševikai kaltina švedų policiją — už persekiojimą sovietų piliečių švedijoje. Prieš juos švedai naudoja apgaulę ir prievartą, kaltinama notoj. Savo kaltinimus rusai mėgina paremti "faktais". Tūlas latvių pabėgėlis Vills Vilksas buvęs tokių persekiojimų aukas. "Savo išlumu ši sovietų nota dėl Baltijos pabėgėlių pralenkia visas kitas ligi šiol įteiktas notas", rašo švedų dienraštis Dagens Nyheter. "Atsakingsieji sovietų sluoksniai, matyt, nežino, kaip galvoją 99,99% Baltijos pabėgėlių", pastebi minėtas laikraštis.

Rusai mėgino iš naujo apkaltinti švedų valdžios organus, kad jie trukdo grįžti namo Pabaltijos pabėgėjams. S. R.

savo pareigas. Jie neša atsakybę už savo kariuomenę.

Hitleris: Nekalbėkite man to. Jie turi paklusti. Atsakybė nešus, ir niekas daugiau. Ar jam negėda tokį laisvą man siūsti?! (Visi susimasto, tyla, o Hitleris žiūrinėja žemėlapi). Operacijų viršininkas pasilenkia prie Hitlerio, nelyginant prie ligonio, ir sako: Mano Fiureri, žmonėms nieko daugiau nelieka, kaip pasirinkti mirtį ar nelaisvę. Jie tikrai ilgau negali laikytis. Ar mes negalėtume jų likimo palengvinti?

Hitleris: Visa tai yra todėl, kad šiaurės kariuomenė nepuola. Ji nenori puliti. Bet mes tiek dar galime įsakyti. Jūs išsukinkjėte, bet jūs pats nemanote, kad iš Vilniaus galėtų pasprukti nors vienas žmogus.

Operacijų viršininkas (ramiai): Šitai visiškai nesvarbu, bet tiems žmonėms duotumėm šokių tokių galimybių. Juk ir mirti lengviau, kai likimas atiduotas savo paties rankosna. Jie noriau mirs puldami, negu beviltiškai gimdamiesi. Jei kitaip jau neišėina, tai palengvinkite nors mirti tiems žmonėms.

Hitleris: Darykite, ką tik norite, bet jų gyvenimo vietiek neišgelbėsite...

Po kelių dienų toje pat vyriausioje būstinėje:

Operacijų šefas: Čia yra dar vienas pranešimas. Gen. Stahel su 500 vyrų, sėkmingai prasimušęs iš Vilniaus, pasiekė mūsų fronto linijas.

Hitleris (skaito pranešimą, pasiūri į operacijų viršininką ir tyli).

MUMS

BALFas idėjo į laikraščius kelių senučių iš Vokietijos atvaizdus, ragindamas gerširdžius lietuvius suselpti jas per BALTFA. Girtinas darbas patiems rūpintis ir kitus raginti gebėti visų apieplėtas senutes. Bet kas draudžia BALTFA paduoti senučių adresus?

Juk yra žmonių, kurie tiesioginiai norėtų suselpti jas, ir gal susirašinėti su jomis, kas jas ir dvasiniai paremti. Jau ne pirmas toks pasiūlymas iš BALFO pusės. Girdi, raginama, matal reikala, bet neturi adreso.

JUODA DĖMĖ

Atstogaudamas ūkyje, susipažinau su vienu naujakuriu, kuris ten pat dirbo. Iškalbame. Pasisakė esąs mokytojas, mokytojaves 17 metų Kaune. Pasijutau turis reikalą su neprašyt. Bandau kalbėti mandagiai. Prie progos paklausiau apie žymesnius Kauno žmones. Paklausiau apie vietą, nežino, klausiu apie kitą — nežino. Na, pamažu, kaip mokytojai, gal daugiau bus žinomi mokslo įstaigų žmonės. Paklausiau: "Gal pažinojote J. V., ligus metų dirbusį Kauno Universiteto Bibliotekoje?" "Tokio nepažinojau" — atsakė.

Ar tik nebūt pagyrų puodas, — pamaniau. Po poros dienų sužinau, kad "mokytojas", nebaigęs dienos, metė darbą. Nueinu į jo kambarį. Rašo laiška. "Nedirbate šiandien?" — lyg nežinodamas paklausiau. "Dirbau, bet daugiau nebedirbsiu". — atsakė. "Čia laisva šalis ir laisvas darbo pasirinkimas", — sakau — ir tamta šituo gal naudotis. Tik pygal esamą paprotį visad duodama savininkui maždaug savaitė laiko susirasti kitą darbininką. "Taip, taip, aš sakiau, kad ilgai nedirbsiu" — atsakė. Pasiteiravau savininką.

Nieko panašus, — atsakė, — krovėme vežimą, aš jam norėjau paaiskinti, kaip mes čia krauname vežimus, o jis ir drožė; — Aš geriau žinau už tave, — ir metęs šakes nuėjo. Apšviėtė naujakuriu taip nesielgia, — pamaniau, tik tokie "mokytojai", pagyrų puodai, uždėda juoda dėmę ant visų naujakurių kaktos.

J. Šienpiūvis

ADRESATAS NEŽINOMAS

Nelė Mazalaitė-Krumi vienė

(Tėsinys iš perėjo nr.)

FRAGMENTAS

Vil dar vasara. Tiktai trumpam, tiktai pakeliui iš miesto, pereinu kalno taką ir sustoju atsikvėpti, nes kaitra vargina. Taip, nes reikia eiti per dau- bą, skiriančią dvi stovyklas, per smėlėtą, krūmais užgrūvusią daubą, ir takai į kalvą yra statūs. Ir štai, matau, mažytė pakrausė, negalū ten nepasiliki, kai pabūnu ten minu- tē — esu užpurta išūti valandas.

Mažas nepažįstamas krūmas žydi ten — pradžioje neaiškūs pumpūrai, ir vėliau jis vi- das getonas, kaip atvertas korys su medus. Ir atskrenda ten dvi bitės, kasdien tos pa- cios — negali abejoti, kad nepažįčiau jų — šitokio sparnų aksmo aš negaliu nė su kuo sumaišyti, ir jų darbotmias yra taipgi iš- skirtinas.

Kasdien tos pačios. O, aš kalbu jau apie dienas, kurias praleidžiu šiuose — atsilanky- muose, nors žinau, kad esu sustojęs ten pa- kelium, iš miesto, trumpam — šitai mus ap- gauna grožio amžius. Ir meliūs. — Ir aš pamačiau, jis pasižiūrėjo į mane ir visiškai neišsiginando — aš sakau, žalias driželis. Man taipgi pasirodė — prisiekti negaliu, tačiau aš regėjau — jis dėvi mažytę aukso karūnelę ant galvos — ir pažinau, kad jis čia šeim- nininkas. — O, — pasakiau — mažas kara- liau — tavo vainikas gerokai nuslinkęs į ka- kauš, tu, be abejo, priklausai netvarkingai menininkų šeimai. Aš galėčiau papasakoti, kokius pasikalbėjimus mes vedame su juo — bet juk Tu esi protingas žmogus. — Ir čia vaikšto skruzdėlės didelės ir rausvos — jos dir- ba nesustodamos, savo veiklos kelyje jų dail- niai pereiną daugybę kartų mano rankas ar kaklą ir nedaro man nieko blogo. Gal dėlto, kad esu įdegsi saulėje taip, kad jos neatski- ria nuo sausos žolės? Tačiau, aš noriu tai pri- skirti jų išminčiai ir graugingumui. — Ach, skruzdės — jos yra blaurios, argi ne — ši- toks vabalas, bet dėl jų elgesio ir protin- gumo, negi mes kada galvojame apie jų išvaiz- dą — ją priimame, kaip Džokondos šypsena, be ginčų ir abejonių.

Pirmiausia pamatau sidabrinę smilgas. Ir aš regėjau, kaip peteliškės po lietaus džiovi- nosi čia savo balius apdarus, ir regėjau ža- lią žiogą. Taip, čia visur pilna vilties spalvų — tačiau ateina ruduo, ir mes žinome, kad jis sumaikina viską žalia. Bet dabar aš gul- iu saulės aktyvaldoje ir yra gera — nereikia nė svajonių — mintys yra ribotos, mažos ir trapios — yra gera. O kada užsimerki — ma- tai viską, nors tai būtų tau atimta, arba at- tolinta už amžių ir nuotolių. Ir kai atveri aki- s — virš švęst turi debesis.

Matau debesis — štai, bėga gervė, paskui jos galva nutrūksta. O ten toliau niūsko kal-

nas, ir yra nuostabu, kaip neištirpsta jo snieguota viršūnė — taip arti saulės stovi jis ir stovi ligai, visai nepasikeitęs. Pučia ir vė- jas, bet jis puola atgal į žemę, jis nė karto neprilipo prie gebesų, kad galėtų juos iš- kedenti ir aš juokiuos jam: tu turėtum pri- siminti pasaką, apie senelį ir senelį ir pupą. Matau debesis — arba klystu — tai yra dy- kumos ir .is spinduliuojančio smėlio išlindo sfinksų galva, apgraužta viską edančio laiko. Ir tuojau ten prasidėjo Bikini bandymai, ir iš visko liko pasityčiojantis dūmų grybas — o po jo, tarsi naujas pasaulis — ant uolų skeveldros iškiilo varlytė.

Taip čia eina mano valandos vasaroje, taip eina gyvenimas.

Gruodis, naktis, svietimas miestais.

Kažinkas yra atsitikę, nors neatsitiko nie- ko — nes po ilgo laiko, visiško abejingumo, aš atsimenu ir mano širdis kenčia. Tarytum, kaip kažkur skaitčiau, buvo išverstas senas medis, ir, pasirodo, kad jo šaknis yra gy- vos. Tačiau medis nebegalėjo gyventi, ir nie- kas negali pasakyti kodėl, kaip šito negaliu tarti apie save: kodėl yra taip, kad gyvenu lyg sapnuočiau, ir kartais sapnuoju, tarytum giliai gyvenu.

Ar buvau per daug kentėjusi ir pavargau? Bet kas yra per daug — kas žino šitai — nes mūsų rankos gali pažinti matą ir saiką, o širdis ne, ir siela ne. Aš nežinau žodžio nusivylimas, aš neturiu niekam jokių priekaištų, nei reikalavimų ir dabar esu pasidarius iš- mintinga, dėl to, kad buvo leista daug regėti — kodėl aš kenčiu štai, šita momentą? Jis yra gražus, tasai kentėjimas, ir jis yra didė- lis turtas ir tik aš esu jo paveldėtoja. Ne, niekuomet nesumažinau jokio jausmo pasi- sakymu, o atsiminimai sveria mane, kaip kū- dikį brangkmenių našta. — Ach, šitas tur- tingumas! Karalystės ir žvaigždės esu įrašius į savo lobių sąrašus. Nesakykit, kad tai po- pierinės, nesakykit, kad žodžiai ir žiūrėji- mas buvo netikri — dėl to, kad nemoku di- džiuotis — moku atskirti ir žinau, kad vis- kas buvo tikra.

Ar sakau — buvo — viskas yra už ano žo- džio, gal dėlto yra liūdna, arba dėlto, kad šia valanda jaučiu ne ką turėčiau dabar, o kas buvo? Taip, taip, tai ir bus tikroji priežastis, kad dabar esu praecityje ir nenoriu, kad ji būtų tik praecitys. Noriu tikėti, kad netrukus to nusikratysiu, bet kas bus dabar? Mano rankas vėl laiko svetimi pirštai ir mano akis bučiuoja svietimos lūpos. Ach, nepyk, kad sa- kau apie Tave — svietima — mano Dieve, tai yra skaudžiausia, kad žmogus niekada ne- žino, kada tas, kas laiko jo rankas, pasidė- rys svietimas. Kaip jis gali žinoti tai, jeigu jis nežino pats, kada gali nutolti. Jis tikrai gali parodyti, kad taip yra, ar nėra taip — ir užtat aš Tau sakiau — Nenoriu Tau ra- syti. Bet kodėl aš kenčiu dabar?

DAIL. L. VILIMAS DIRBA SAVO SRITYJE

Liudas Vilimas dirba Sibley's prekybos namuose ir šiuo me- tu dekoruoja salę, kurioje ža- damia įrengti kavinė. Salė dekoruojama paveikslais ir vinjetėmis, kuriuos dail. L. Vilimas piešia tiesiai sienose. Paveikslai vaizduos atskirus Rochesterio istorijos momen- tus.

Jau nupiešti keturi paveik- lai ir dvi vinjetės. Pirmam paveiksle vaizduojami indė- nai Genesee upės pakraščiuo- se, antrajame atvyksta pir- mieji naujakuriai, trečiam Genesee krikščionys ir ketvirtame garsusis Rochesterio kanalas su mūlais traukiamais laivais. Dar bus Rochesterio pirmasis traukinys ir dabartinis miesto vaizdas.

Nors iš to didelio darbo dail. L. Vilimas materialinės nau- dos, išskyrus kasdieninį duo- nos kašnį, ir neturi, bet jau- ciasi stipriai moraliskai, nes amerikiečiai labai domisi darbu, o ne vienas ir pasako, kad Rochesterio vargu jam ly- gus atsirastų.

O kas nežino, kad meno žmogų širdingas jo darbo su- pratimas dažniausia yra pats didžiausias atlyginimas.

Laisvaikiu dail. L. Vili- mas labai aktyviai dalyvauja organizaciniame lietuvių ben- druomenės gyvenime, o liku- sio laiko trupinėlius išnaudo- ja piešti ir galvoja ateinan- čiais metais Rochesterio su- rengti savo kūrinių parodą.

P. K. Ju'gis Jankus, rašytojas prieš 5 mėnesius atvykęs į JAV ir apsigyvenęs Roche- steryje, N. Y., nuliekamu nuo darbo laiku baigia ruošti spau- dai dvi knygas, apysaką, ku- rią išleis Gabija ir tomelį no- velių, kurias žada leisti L. K. Spaudos Draugija.

Brandis ir svarus kultūri- ninkas — įsiuomenininkas, kalbotyrininkas — mokytojas Petras Būtenas, šiemet min- didesimti penkerius pedago- ginio darbo metus.

Petras Būtenas, nepasitu- rinčių aukštųjų ūkininkų sū- nus, mokėstis Lietuvoje — Bap- škės ir Minkaičių gimnazijose, o per 1 pas. kūrą — Voronežo Martyno Yeo gimnazijoje. Grįžęs iš Rusijos, baigė Sla- vių lietuvių gimnaziją, stačiai iš jos išeidamas Lietuvos Ka- riuomenės kūrėju, savanoriu.

Aukštąjį mokslą su kalboty- ros pagrindu, baigė Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, lietuvių mokytojų, ir buhalte- rijos kursų Voroneže. Yra di- džiuji mūsų kalbininkų Kazi- miero Būgos, Jono Jablonskio — Rygiškių Jono, ir Juozapo Balčikonio mokinys. Prof. K. Būgal 1924 m. mirusį studijų gilinti, buvo įstojęs ir į Ry- gos universitetą, tačiau, dėl tam tikrų motyvų, stipendijos nemokant, o savo lėšų netu- rėdamas, buvo priverstas gr- žti namo. Čia, palyginant Si- manas, Daukantas, vaikščiojo po žmones, rinkdamas tauto- saką, muziejinus eksponatus ir kopijuodamas kryžių istori- rškai ar meniškai svarbes- nius antrašus, kol, jo dėdė ir krikšto tėvas kun. Julijonas Lindė — J. Dobilas, Panevėžio 1-mos vyrų gimnazijos mo- kytojas, vėliau inspektorius ir direktorius, atkvietė mokyto- ju į Panevėžio mokytojų se- minariją nuo 1925 m. sausio 1 d., kuriai vadovavo istori- kas Justinas Jankevičius.

MOKYKLINIS DARBAS

Be mokytojavimo Panevėžio gimnazijoje ir mokytojų se- minarijoje, yra suorganizavęs ir vadovavęs trejus mokytojų kursus ir mokes daugely vasar- os mokytojų kursų. Panevė- žyje įsteigė ir vadovavo val- diminkų ir tarnautojų kursų egzaminams gimnazijos kurso laikyti. Lektoriarvo ir sekre- toriarvo Panevėžio Šaulių Liau- dies Universitete ir taip pat visą eilę paskaitų skaitė Vysk. Motiejus Valančiaus Liaudies Universitete.

Boševikams braujantis 1944 m. Lietuon, pasitraukęs iš Aukštaitijos į Zemaitiją, di- rektoriumi Sarapinui pagalbėjo iš progimnazijos įkurti Sa- lančių gimnaziją.

Tremtyje po Vokietijos ka- pituliacijos mokytojavo lie- tuvių gimnazijoje Seedorfe, Stādėje, Dedelsdorfe ir Diep- holze. Be to, dar suorganiza- vo ir vadovavo lietuvių moky- tojų dvejus kursus Flensbur- ge ir Seedorfe. Nemaža skaitė kultūriniais ir kitais klaus- mais paskaitų, ypač Flens- burge, prie Daniijos sienos.

Suorganizavo ir vadovavo Panevėžio Mokytojų Semina- rijos tautosakos ir senenų rinkimo draugiją ir muziejų, kurių nariai rinko tautosaką ir muziejinus eksponatus.

NEW YORKO TEATRU NAUJENOS

(Pabaiga)

Valkai tarp 10 ir 60 metų Broadwayje gausiausiai lan- ko "Peter Pan" muzikinę pje- sę. Ši seniai pamiršta Barrie fantazija apie šali, kurios nėra (Never never land), ypač patraukli bėglams nuo atoni- nės tikrovės. Skraidantį jau- nuolį, kuris nežino senatvės, vaidina Jean Arthur. Boris Karloff, atsimenamas iš pa- baisinių filmų, vaizduoja žiaurų piratų vadą. Muziki- nės iliustracijas žinomo mo- dernistinio kompozitoriaus (Je- remiejaus simfonija) L. Bern- stein.

Užbroadwayjiniam "Inter- players" teatre šebėtinai il- gai laikosi J. Gay "Elgetų ope- ra" (Beggars opera). Ši saty- rinė drama iš 17 amžiaus, pa- įvairinta senomis šokomis ir an- glių liaudies dainomis, tarsi blankus Kurt Weill ir Bert Brecht "Dreigroschenoper" se- šėlis. Antrosios operos elgetos yra žymiai kandesni ir muzi- kalesni.

Nemuzikinių komedijų, po keleto staigų mirčių, beliko dvi. "The Happy Time" tema — selmos gyvenimas — yra viena iš nedaugelio, kurioms vietinėj publikoj pasisekimas užtikrintas. Ypač, jei čia vaiz- duojamas mokyklinis amžius ir netaupoma sentimentaju- mo. Anglų autoriaus Bridie komedija "Daphne Laureola", vaidinama anglų aktorijų, veiksmo planą ima iš graikių mitologijos. Ji tebūti tik sa- mojingų dialogų išpildini, jei joje nevaldinti Dame Edith Evans. Daugumos teatro žmo- nių nuomone, šį aktorę yra iškilniausioji dabartinėje an- gliškai kalbančioje scenoje. Bet kurioj rolėj, net ir komiškai

charakterinėse, jos valdyba turi karališkos didybės. Todėl jos valdyba niekad nebuvo grynai natūralistinė, kaip ir nedaugelio jos lygio bendra- liaikių ar pirmatikių.

Balgiant, belieka aptarti ke- turios "rimtosios" dramos. Jos visos turi būdingai amerikie- tišką skonį, nors paskutinia- sias dvi dengia Čechovo šešė- lis. "Death of a salesman" kalba apie mažuosius did- miesčių pirklius, "Mister Ro- berts" apie karšvio nuovargi- ū nuobodulį, "Member of the Wedding" mimozinju subtilu- mu atidengia jaunos pauglės pergyvenimus ir "Wisteria trees" (neseniai užsidariusi) yra saldžiai graudū variacija "Vysnių sodo" tema.

Reikšmingiausias tų veikalų ir savo forma ir problemati- kos aštrumu, be abejo, yra "Death of a salesman". Jo vy- riausias veikėjas, gyvenęs pi- nigo evangelija ir pirklio šyp- sena, gale sunaikina pats sa- ve. Pastatymas pilnai įkūnija forminius naujumus ir Tho- mas Mitchell asmeny svar- biausias vaidmuo turi iki šiol pajėgiausią interpretatorių.

Masės amerikiečių susidūri- mas su Pietų jūromis, be ka- rinių pasėkmių apvalisno ir JAV literatūra. Keletas tų veikalų buvo dramatižuoti (Tales of South Pacific), tarp jų ir "Mr. Roberts". Dramos veiksmas ribojasi, karo laivo deniu. Minia jūrininkų nuo- bodžiųjų, ligis namų, geria, filosofuoja. Dialogas šturk- tus, sunkingas, sproginėjantis. Apstu komišku įtaryp, vienas puikus lyrinis monologas. Pa- statymas realistinis geriausia- ja to žodžio prasme. Vyria- sioje rolėje jau trejį metal ži- nomasis Henry Fondas.

Mergaitiško veldo rašytoja Carson Mc Cullers kadais bu- vo apsaucka jautriausiąja JAV romaniste. Dabar, su savo "Member of the Wedding", ji davė triukšmingam ir grubiam amerikiečių teatrui šiltą ir moterišką sedevriuką apie vi- dinius pasaulius Pietuose. Palyginimas su Čechovu ne- išvengiamas: šorinio veiksmo stoka, vyno tirštumo nostalgia, prieblando spalvos dialo- gal su prasme suvirpančia ore ir tepagaunama subtilaus klausytojo, jausinčiai charak- teriškai, tariamas autoriaus at- tikokimas nuo jų. Bet tai tik moteriška pranašumai. Svarbiau- sieji "Member of the Wed- ding" veikėjai — kazokiška pauglė, negrė auklė, kaimy- no berniukas — ir atmosfera teįmanoma tik Amerikos Pie- tuose ir nepersodinama.

Toks persodinimas nepavy- ko Joshua Logan, buviamam Stanislavsko mokiniui ir Maskvos Dailės Teatro gerbė- jui. Jo parasyta ir režisuota drama "Wisteria trees" ne- įstengė įgyti savito gyvenimo ir teliko Čechovoaidu, nors "Vysnių sodo" ir Louisianos plantacijos bajorai turi daug bendrų žymių. Vienintelė jos teigiamybė buvo ta, kad ji davė rolę simpatingajai akto- rei Helen Hayes.

Paskutiniosiomis dienomis Broadway turėjo dar keletą premjerų. Tačiau naujagimiai atrodo gana trapiai ir kažin ar jie išsilaikys mėnesį, kita, jei tai įvyktų, apie juos teks pranešti sekanti sykį, kartu su išpūdziais apie dabar pa- sauly pirmaujančio klasikinio baleto "Sadlers Wells" bei pi- kantiškai — egzistencialistinio "Ballet de Paris" gastroles, iš- raikškos šokį, ir, last not least, opera.

A. Landsbergis

PETRUI BŪTENUI 25 METAI PEDAGOGINIO DARBO

Vladas Pauza

MOKSLO DARBAI

Parasė ir išleido daugiau 16 knygų kalbotyros, tautosakos, istorijos reikalams ir vertimų, kurių dalį čia patiekiau:

1. Lietuvių kalbos akcento- logija, platus kursas, išspaus- dintas 1930 m. Kaune, tos rū- šies pirmutinis.
2. Prieilinksnų mokslas, ku- ris naudojamas gimnazijose ir universitete.
3. Lietuvių kalbos aukštai- čių tarmės, išspausdintos Kau- ne V. D. Universiteto Hum. Mokslų Fakulteto Kalbotyros skyriaus organe Archivum Philologicum.
4. Linksnų mokslas, kuris plačiai buvo vartojamas gim- nazijose.
5. Lietuvių kalbos konspek- tas mokytojų kursams, ir gim- nazijai, kuris išleistas tremty- je.
6. Lietuvių kalbos istorikų ty- tyrinėjimas, pirmas tos rūšies, išspausdintas Kauno V. D. Universiteto Teologijos, Filo- sofiijos Fakulteto Filosofijos skyriaus organe Athenaeum.
7. Kazimieras Būga, Pane- vėžio mokytojų seminarijos šapirografuotas leidinys.
8. Priežodžių ir patariųjų gy- venimas, išspausdintas švieti- mo Ministerijos organe švie- timo darbas ir išleista atskiru atmušalu aukštesniosioms mo- kykloms, šios rūšies pirmuti- nis.
9. Lietuvių tautotyros rin- kimo programa, išleista Vil- ties Draugijos 1925 m. Sla- viuose.
10. Mūsų Dobilas, almana- chas lietuviško romano pir- mūnui, romano Blūdas auto- riui kun. Julijonui Lindėi — J. Dobilui pagerbti.
11. Vasario 16 sudėtinis lei- dinys Panevėžyje.
12. Ten, kur gėta ir įste- riska, atmušalas iš prof. Pra- no Dovydaičio "Kosmos" uni- versitetinio žurnalo.
13. A. a. Martynas Jankus, M. Lietuvos Patriarkas, 1858 m. rugpjūčio 7 d., 1946 m. gegužės 23 d., rotatoriumi Flens- burge tremtyje.
14. Alfonse Daudet "Taras- kono Tartarėnas", prancūzų klasiko romanas.
15. Bernard Kellermann "Tu- nelis", sešių dalių romanas.

Čia leidiniai alapyvardžiais nėra surašyti, taip pat straips- niai ir vertimai įvairioje pe- riodykoje. Be to, jis yra susė- kęs ir nustatęs kevertę tar- minių ribų žiemai Lietuvoje, buvusioje Ziemgaloje.

TAUTOSAKOS RINKEJAS

Yra surinkęs ir teberenka ilgi keliolikos tūkstančių nu- merių visokios tautosakos. Jos dalis spausdinta Kauno V. D. U- to Humanit. M. F- to organe "Tauta ir žodis", kur 1924 m. II knygoje 164 — 189 psl. yra jo ir "vestuvių apeigos" žie- mių Lietuvoje, "Panevėžio Balse", Panevėžio "Garsė" ir kitur.

MOKSLININKŲ TALKININKAS

Didžiojo Lietuvių Kalbos Zo- dyno ir Lietuvių Tautosakos Archyvo bendradarbis. Prof. Jurgiu Geruliu pagalbėjo pa- tikrinti kalbininko vysk. An- tano Baranausko lietuvių kal- bos tarmių tekstus. Darbas buvo paskui išspausdintas J. Gerulio "Litauische Dialekts- studien".

Prekybos Instituto ruoštoje pramonės ir prekybos termi- nų žodyno redakcijoje daly- vavo kaip lietuvių kalbos eks- pertas terminams nustatyti.

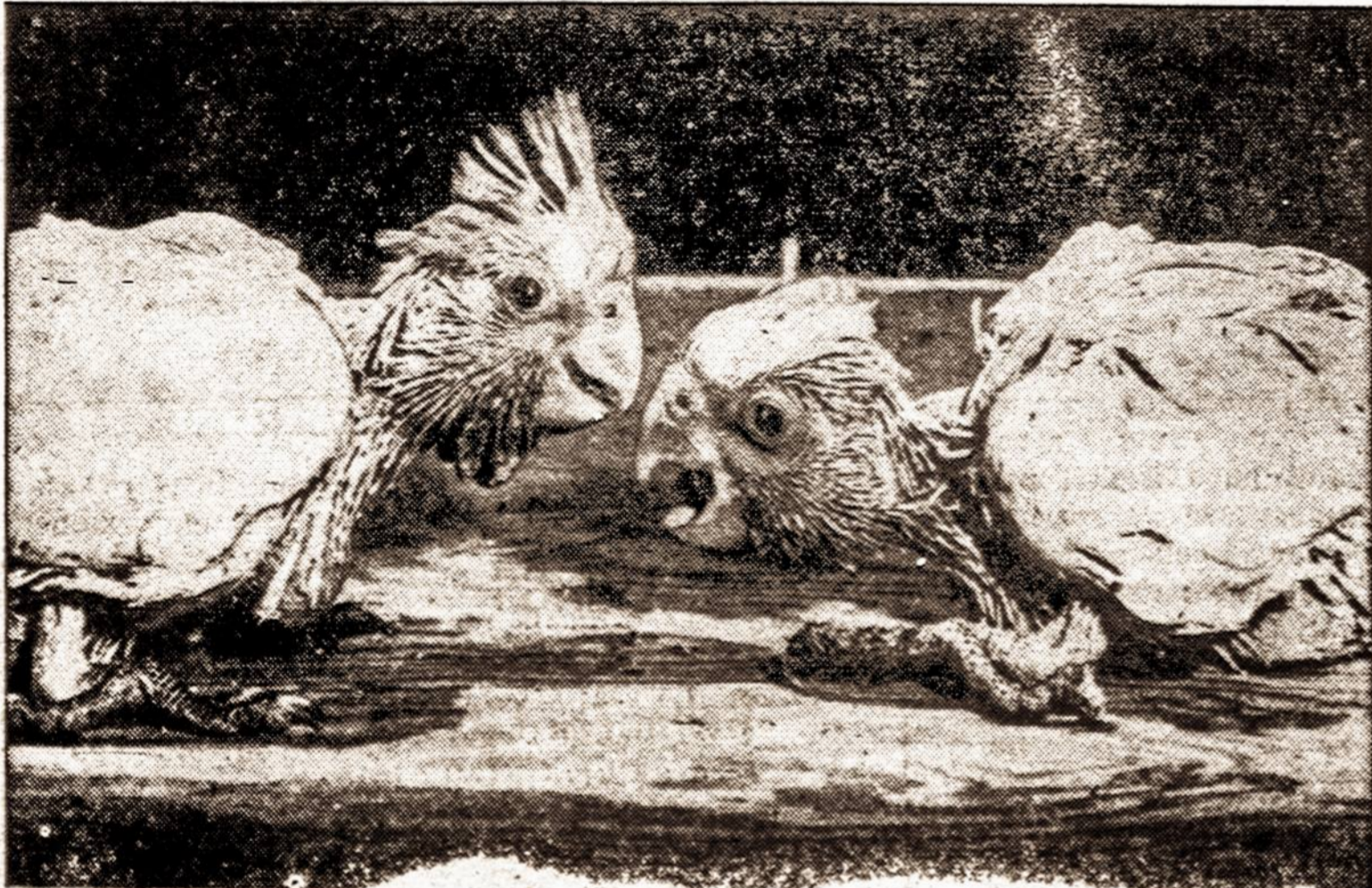
Pagalbėjo profesoriams K. Būgal, J. Jablonskiui — Ry- giškių Jonui, J. Balčikonui ir vienam etnologui estui, taip pat Stasui Dabušui.

Tremtyje talkininkavę di- džiam bibliografui prof. Vaclovui Biržskai, rašytoju aprašų knygai medžiagą ren- kant.

KALBOS TAISYTOJAS

Kalba taisyė ir koregavo tė- von kun. Jurgio Tilyčio — Zal- varnio didžiojo "Giesmyno", Bitės "Ad astra", dviejų da- lių "romano". J. Dobilo "Kur laimė". Prof. Jurgio Edisono "Mūsų šalies žinduoliai", 3 da- lys. Lazdynų-Pelėdos "Sugri- žo", rodos, toks vardas ro- mano Juozo Mičiullo "Pane- vėžio Mokytojų Seminarija" ir "Pedagogikos vadovėlis". Prof. P. Matulionio "Medžių ir krū- mių pažinimo vadovė" ir kt. Retkarčiais švietimo Ministe- (nukeita 17 psl.)

Psl. 5 — 1950 m. spalio 13 d.

"Klausk, brangioji!" — pradeda pirmoji, matyt, patikėdama paslaptį. Ši papūgų nuot- trauka laimėjo I vietą Chicago's tarpt. zoo foto konkurse.

NAUJOS KNYGOS LIETUVOS REIKALU

SOME ASPECTS OF THE SOVIET RUSSIAN RULE IN OCCUPIED LITHUANIA.

June 15, 1940 — June 15, 1950. Ten Years of Lithuania's Sufferings under Foreign Tyranny. 45 psl., atspausdinta apolo- grafiu vienoje lapo pusėje. 218 — 280 mm. London, Octo- ber 1949. Published in USA, 1950.

Turinyje, pirmoje dalyje, suglaustai patiekiamas medžiaga apie sovietų okupaciją ir lietuvių tautos bei jos ūkio naikinimo metodus per pasku- tinį desimtmetį. Knygos autori- us, supažindinęs skaitytojus su Rusijos carų ir vėliau bol- ševikų siekimais Pabaltijo valstybių atžvilgiu, apžvelgia ir praktiškąjį šios politikos vykdymą: aprašo septynias masines deportacijas 1941 — 1950 m., jų techniką ir prave-

dimo būdus, baisiasias depor- tacijos scenas, patiekia keletą atskirų atsitikimų aprašy- mu. Atskirame skyriuje pla- čiau kalba apie lietuvių gyve- nimą ir Sibire koncentracijos stovyklose, Donbaso kasyklose, didžiulį mirtingumą. Toliau patiekiamas Lietuvos sovietiza- cijos medžiaga — kolchozų steigimas, ūkio naikinimas, etc.

Antroje leidinio dalyje, ku- ri užima lygiai pusę visos kny- gos, patiekiami įvairūs Lietu- vos sovietizacijos dokumentai: kai kurie TSRS vadų ir jų spaudos pareiškimai Lietuvos reikalui, Potsdamo konferen- cijos nutarimas Karaliaučiaus srities reikalui, Guzevičiaus, Serovo ir Abskumovo instruk- cijos Lietuvos gyventojų de- portacijos reikalui, keletas lie-

tuvų tremtinių Sibire ir kt. Rusijos vietose laisvų. Be to, paskelbti dokumentai, vaiz- duojantieji sovietų tardymo metodus ir pan.

JEAN MAUCLERE: LA SITU- ATION DE L'EGLISE CATHO- LIQUE EN LITHUANIE.

Les editions Claires. Šioje brošiūroje, išleistoje Prancū- zijoje, yra paskelbtas žinomo- jo apie Lietuvą knygų auto- riaus J. Mauciere straipsnis, kuris buvo išspausdintas prancū- zų katalikų ditraštyje "La Croix". Autorius apžvelgia Lietuvos Bažnyčios ir tikin- čiųjų likimą nuo 1939 iki 1946 m. Toj pačioj brošiūroj yra paskelbti du komentarai: Lietu- vos katalikų laikšas Sv. Tėvui ir "Taurio" apygardos vyriau- siojo prokuroro kaltinamasis aktas sovietams Lietuvoje.

Vienybės IVAIRENYBĖS

ŽMONIJA STOVI PRIEŠ DIDELE KATASTROFĄ Taip vaizduojasi ateitį Bavarijos aiškiaregis

Siaurinėje Bavarijoje, Freilassing kaime gyvena modernus pranašas Alois Irimeler, apie kurį savo metu jau buvo rašyta mūsų Vokietijos korespondento, Alois Irimeler savo pranašystėmis sukėlė nemažą susidomėjimo ir aukštų civilinių bei bažnytinių pareigūnų tarpe. Tai paprastas kaimietis bavaras, kuris tekalba tik savo krašto tarme. Vokietijoje jis yra visiems žinomas ir visi didžiausiu dėmesiu klausia jo pranašybių. Jis, sako, matas ypatingus pavaišius ir vaizdus, kuriuos reikia išaiškinti, išpėti, todėl galima ir apsiriki. Vis dėlto jo pranašystės yra labai įdomios ir aktualios ne tik jo tautiečiams, bet ir kitiems.

Amerikoje vokiečių kalba leidžiamas laikraštis "St. Josephs Blatt" išpausdina pasikalbėjimą, kurį to laikraščio bendradarbis turėjo su aiškiaregiu.

Minėtas laikraštis rašo: "Gali tikėti ar netikėti. Tai yra tavo reikalas. Aš sakau tai, ką matau. Nežinau, ar išsipildys, ar ne. Mūsų tėvynės ateitį matau ne rožėmis klotą. Visų pirmą bus užmuštas tretysis iš didžiųjų.

Ivykiai prasidės iš nakties ir ryto. Trys milijoninės kariuomenės voros pradės slinkti vakarų link. Žemutinės kariuomenės voros žygiuoja per miškus ir laikosi Dunojaus tėkmės. Trys milijoninės kariuomenės artinasi prie Reino. Vyriausioji kariuomenės būstinė iškuria bažnyčioje, kurioje didysis altorius nukreiptas ne į rytus, bet į šiaurę. Tuomet pakyla tiek paukščių iš smėlio, jog niekas negalėtų jų suskaičiuoti. Jie skrenda virš mūsų, bet nenumeta. Vis dėlto čia pat, kur yra vyriausioji būstinė, numeta juoda dėžė. Tuomet viskas sugrįžta ir miršta.

Paukščiai tęsia kelionę šiaurės link. Viduryje krašto yra apylinkė, kur nėra likę jokios gyvybės ženklų: nei žmogaus, nei gyvulio, nei žolės. Jie užskrenda iš šiaurės ant reičios kariuomenės voros ir ją sužlugdo. Visi kariai bus užmušti. Iš visų trijų kariuomenės vorų nė vienas kareivis nepamatys savo tėvynės.

Čia matau keliantį pabūklą iš rytų, ir jis numeta kažką virš didžiųjų vandenų. Atsitinka kažkas neįtikėtino. Vanduo pakyla kaip bokštas, tarsi būtų pavirtęs masyvine medžiaga. Pašauki vėl krenta ir viską apsema. Prasideda žemės drebėjimas. Didžioji sala pusiau pasineria jūroje. Visa tai trunka trumpą laiką. Matau 3

linijas, tris dienas, tris savaites, ar tris mėnesius, nežinau, bet visa tai greitai praeis.

Mes čia tarp Watzman ir Wendelstein nieko neįsimame, nes Altoettingeno Dievo Motina mus saugos. Bet kitur matau tiek griuvėsių ir vargo, jog geriau būtų, kad tylėčiau.

Matau degantį didįjį geležinio bokšto miestą. Jo paties žmonės, o ne iš rytų atėję, jį uždegė. Tas miestas bus sunaikintas ir paverstas griuvėsiais. Italijoje bus labai blogai. Bus nužudyta daugelis žmonių ir didelis skaičius kunigų. Daug bažnyčių bus sugriauta. Popiežius turės bėgti.

Bet visa tai greitai praeis. Popiežius sugrįš į Romą ir apvainikuos tris karalius: krikščionis, būtent: Bavarijos, Vengrijos ir Austrijos. Bavarijos karalius yra labai senas,

baityt, plaukai, odinėmis kelnėmis ir gyvena savo tautiečių tarpe. Pirmomis dienomis bus didelis badas. Bet greitai atvyks maisto Dunojami ir jo bus tiek daug, kad visiems jo pakaks. Žmonės eis dykumomis ir rinksis tinkamas sau žemes dirbti. Nepaprastai mažes žmonių skaičius. Desių bus pilnos lėkštės. Pardavėjai stovėdami savo krautinių duryse, sauks pirkėjus.

Rytose bus daug sukilimų. Po to Kryžius užims savo garbės vietą. Danguje pasirodys didelis ženklas: Nukryžiuotasis. Visi jį matys. Kaip gamtos sukretimo pasėka Vokietijos oras taps šiltesnis. Ten augs vynuogės ir tropiniai vaisiai. Po didžiosios katastrofos išviespataus ligiams laikams taika, ramybė ir gerovė. aKs išliks gyvas, tas bus laimingas".

Moterys sakyti, kad ši voveraitė yra labai laiminga, pakiliuvusi tarp tiek daug kaikių, bet kažin? Jos pačios kailiais nė kiek neprastesis.

PLEČIASI NUDISTŲ JUDEJIMAS

Westerlando saloje, Syto kurorte, tarp Hamburgo ir Flensburgo, yra specialūs paplūdimiai nudistams. Su drabužiais vaikščioti ir maudyti maudymosi kostiumuose ten draudžiama. Visi ten nuogi, vyrai, moterys, vaikai. Turi jie ir savo klubą, kur visi per dēm, net ir padavėjai bei padavėjos, be drabužių. Pagal statistiką, nudistai esą geresnės moralės, negu dėvintieji drabužius, nes dar nebuvo atsitikimo, kad nudistas būtų įvykdęs kokią nors piktadar-

bę. Nudistų klubų esama ir Anglijoje. Ir ten vyrai moterys ir vaikai nuogi sėdi prie stalių, o juos aptarnaują padavėjai taip pat nuogi. Laikraščiai praneša, kad neseniai kurioje tai vietovėje įvykusios nudistų vestuvės. Jaunasis ir jaunoji sustojo prie altoriaus nuogi, o sutuoktėjas dvasininkas, tos pačios nudistų bendruomenės narys, taip pat buvęs nuogas. Visokių, mat, skonių ir madų esama.

NACIAI SUNAIKINO TUCHAČEVSKI

Kai 1937 m. vasarą iš Maskvos pasauji pasiekė žinia apie sovietų maršalo Tuchačevskio ir septynių jo generalinio štabo bendradarbių suėmimą ir vėliau apie jų mirtį, visas pasaulis nustebo ir ieškojo būdų šiai paslapčiai išspręsti. Dauguma buvo įsitikinę, jog, matyt, tikrai buvo daroma pastangų nuversti esamąjį režimą, jei net tokie aukšti pareigūnai pasiekėti žymoklininkais ir likviduoti.

Tas pats Andrei Višinski, kuris čia dabar slautėja Jungtinių Tautų konferencijose, vadovaudamasis sovietiniam blokui, tuokart buvo vyriausias prokuroras ir užsispyręs reikalavo jiems mirties, lygiai, kaip dabar užsispyręs jį gina idėjas ir principus, kuriuos jam nurodo jo bosas Kremliuje.

Neseniai Ztiriche išėjo iš spaudos knyga, parašyta vieno vokiečių užsienių slaptosios tarnybos buvusio pareigūno Walter Hagen, kuris tuos dalykus nušviečia visiškai naujoje šviesoje. Ta jo knyga pavadinta "Slaptasis frontas", ir joje tvirtinama, kad Tuchačevskio atveju Stalinas buvęs suklaidintas intrigos, atsiradusios vokiečio Reinhard Heydrich galvoje.

Tos visos idėjos tikslas buvo įrodyti Stalinui, kad jo kariuomenės vyriausias štabas bendradarbiauja su vokiečių aukštąja karininkija, norėda-

mas nuversti patį Staliną. Buvo tyčia ruošiami įvairūs suklaidinti dokumentai, kurie "slaptu keltu" patekdavo sovietų žvalgybos agentams.

Jau po šio paskutinio karo buvo paskelbti kai kurie slapti dokumentai, iš kurių paaiškėjo, kad iš Gestapo Stalinui patekė kai "kurie slapti" dokumentai. Taip pat buvo sakoma, kad čia Stalinui "pastarnavęs" Benešas, už ką jam vėliau Stalinas buvęs nuolat dėkingas. Bet Hagen tvirtina, kad čia Benešas nieko bendra neturėjęs, o Maskvos "slaptoji" tarnyba pati už tuos dokumentus sumokėjusi 3 mil. rublių gryniais pinigais.

Heydrich, Hageno tvirtinimu, buvęs tikras blogio įkūnimas ir žymiai savo žiaurumu pralenkęs Himmlerį bei užsimeinęs dokumentų klaidinimu ir įtarinėjimais. Esą, jo pirmasis smūgis buvo taikytas generolui Fritsch, o vėliau gen. Blombergui, prieš kurį buvę surinkta neteislinga įrodymų medžiaga, būk šis karo ministeris vedęs moterį, kuri kaip paleistuvė buvusi policijos priežiūroje.

Bendrai imant, pasak Hagen, Heydrich buvusi nešvanki asmenybė, o idėja sunaikinti geriausius sovietų karo žinovus ir vienus giliausių militaristų, puikiai pavykusi, nes Stalinas nesupratęs nacionalsocialistų vyliaus.

MIRGA MARGA

— JAV išeina daugiau, negu 15,000 įvairių laikraščių.

— Apie 39,950,000 visų JAV gyventojų, kurie maždaug sudaro apie 90% bendro skaičiaus visų gyventojų, turi radijo priimtuvus.

— 1797 m. į JAV atvežtas pirmasis dramblys. Jį atvežė iš Indijos "America" laivas į Salem, Mass.

— Calais miestas, Maine valstybėje, yra vienintelė JAV vietovė, gaunanti vandenį iš Kanados.

— 1912 m. visose JAV kolegijose studijavo tik 1200 negrų. Šiuo metu kolegijose ir universitetuose jų studijuoja daugiau kaip 90,000.

— Ligį 15 amžiaus vietoje lėkštės buvo naudojamas duonos gabalas, o vėliau medis padėklas. Sakūčių tuo metu nepažinota, o peilis tebuvo naudojamas tik gyvulių mėsinėjimui.

— 80 svarų sterlingų ir 40 centnerių kokoso riešutų anądien vienas Nigerijos negras sumokėjo Londono namų savininkui už butą. Šis studentas buvo parąšęs savo giminėms, prašydamas prilysti jam riešutų, kad jis galėtų ir savo žmoną atsigabenti į Londoną ir su ja kartu tame bute apsigyventi.

— Angina yra gydytojų mėgstamiausias moters vardas.

— Šiaurės Karolinos parkrante dar užtiknami žvejai, kurie kalba savo angliskųjį sentėvių kalba ir naudoja jų papročius. Tačiau pat čia dar užtiknami ir laukinių arklių.

— Tik 3 proc. visos Egipto teritorijos, turinčios 380,000 kv. mylių plotą, tėra naudo-

jama žemės ūkiui. Ir tie 3 proc. yra siaurame ir ilgame ruože, esančiame prie Nyla. Čia susispietę per 13 mil. gyventojų.

— Netoli Bodensee esančiame miestelyje Ueberlingen (Vokietijoje) vieną naktį gyventojai taip stipriai miegojo, jog negirdėjo, kaip nugriuvo 35 metrų aukščio bažnyčios bokštas ir sutruškino bažnyčia.

— Tenio miestelis Washingtono valstybėje dabar, žinomas visoje Amerikoje nuo 1932 m., kada čia, uždarius vietinius bankus, metalinių monetų pakaitalai buvo išiešti mediniai pinigai. Šis eksperimentas labai apsimokėjo, nes tuoj pat numizmatat jų išpiko už 11,000 dol.

Korespondentui nepakanka vien tik foto aparato...

Jau 10 metų, kai visi klausia "LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valandų, kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD. (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. Waverly 6-3325.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDEJAS
SESTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IS WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: Evergreen 4-9293

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

A. NOVITZKIE
BARAS RESTORANAS SALĖ
Salė pramogoms vestuvėms ir susirinkimams
59-63 56th RD., MASPETH, L. I., N. Y.
Telefonas DA 6-7460

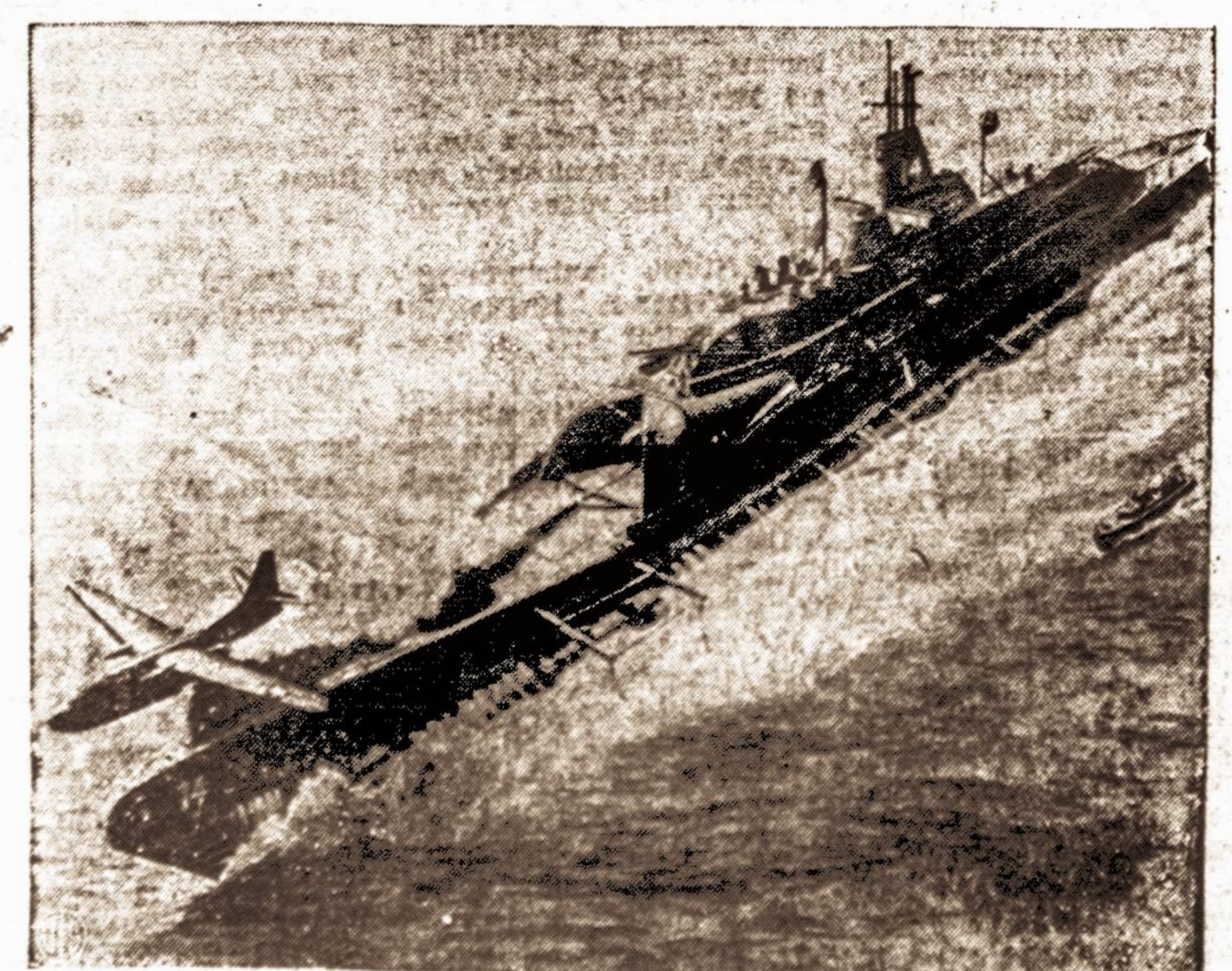
Telefonas: Evergreen 7-7411
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., Twining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

J. KUMPIKO
ELEKTRO MOTORŲ DIRBUVĖJE
Taisomi elektros motorai, ventiliatoriai, kirpimo bei skutimo mašinos, skalbimo mašinos, dulkių siurbiai ir kitoki dalykai.
GARANTUOTAS IR GREITAS PATARNAVIMAS.
105 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Evergreen 7-1423

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI
Mes sutvarkome įvairių rūšių bei jurisdikcijų taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.
Adv. St. P. Zubawiczius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriame Jungtinių Amerikos Valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.
Patarnavimai atliekami ir laikais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose biznio įstaigose čia ir užsienyje.
Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.
STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubawiczius)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV. 4-3049

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City
Metinis dividendas 3%
Kiekvienas indėlis apdraustas federalinėse valdžios apdrauda iki \$5000.00.
684 Washington Blvd., Baltimore, 30, Md.

1860 . . . 90th ANNIVERSARY . . . 1950
Largest Quarterly Interest-Dividend
2% Credited and Compounded Quarterly
A YEAR
Interest starts from the first of every month on sums from \$25. to \$7,500 plus dividends
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE
539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Taip atrodyt lėktuvnešis, kartu ir povandeninis laivas, ginkluotas patrankomis ir torpedomis pabūklais ir nešas lėktuvus su atominėmis bombomis.

KAIP BRITAI GYVENA MALAJUOSE?

Pusiasaly siaučia banditai. - Mirtis tyko baltąjį žmogų kiekviename užkampyje. - Be ginklo ir apsaugos - nė žingsnio.

Britų žurnalistas Fred Sparks, rašydamas iš Singapūro reportažą Toronto savaitraštin "The Star", teigia: "Jeigu jūs oda yra balta ir jūs gyvenate Malajuose, turite žinoti, jog kiekvienas skirtingos rasės žmogus - yra jūsų priešas ir, kiekvienu atveju, talkstosi atimti jums gyvybę".

Niekas nemėgsta karo Korėjoje, bet ten yra karas, kur sąjungininkų žariai susitinka su priešu akis į akį, tačiau britų valdomam Singapūre ir gumos plantacijomis turtingame krašte Malajuose - yra visai kas kita. Ten vyksta ne karas, bet, pilna žodžio prasme, baltųjų žmonių medžioklė, tarytum jie būtų priešaisi žvėrys. - Taip toliau rašo minėtas žurnalistas.

Klatingoji banditų armija Malajuose, pagal komunistų direktyvas, turi stengtis užmesti tiek baltųjų ir jų bendrininkų, kiek yra galima. Sabotažai ir turto naikinimas krašte - turi bujoti aukščiausiajame laipsnyje. Toks yra Kremliaus parėdymas.

Orientaliniai "žmonių medžiotojai" teturi prieš save tik apie 20,000 europiečių, kuriuos pasiryžę visus suvaryti į ekvadorinius jūros vandenius. Į europietį, gyvenantį Malajuose, iš už kiekvieno kampo kyšo geltoni, juodi ir tamsūs priešų veidai. Jie yra pasisavinę žmonių užmaušėjimo taktiką iš tigru, kurie gyvena džiunglėse, Malajų pusiasaly, kuris didesnis už pačią Angliją. Pažymėtina, kad tie banditai niekad nesirūpina stoti ir atvirą kovą su baltaisiais ir jų sąjungininkais. Jie nužudo žmogų ir bėga tolyn. Kitaip sakant, naudojasi pasaliniska taktika.

Minimi teroristai jau yra nužudę Malajuose 40 baltųjų civilių, 20 baltųjų policininkų, 170 britų karių ir, maždaug, 700 orientalinio kilmio jų sąjungininkų.

Dar visai neseniai, esą, vienas europietis policijos valdininkas ir du specialūs Malajų policijos pagalbininkai buvo užmušti Perak vietovėje, kai jie važiuavo amerikietišku "džipu", vienas indėnų kilmės geolozas tarnaujantis buvo užmuštas ir daugelis pašto sudeginta, kai traukinys važiuojo iš Singapūro į Kuala Lumpur.

Vieno taikaus džiunglių gy-

ventojų, pavardė Sakai, kuris buvo lojalus britams, lavonas buvo rastas upėje. Visas šias žmogžudystes įvykdė komunistiniai banditai. Taip pat neseniai banditai padegė Singapūre gumos refinerijas, kur padaryta 2,000,000 dol. nuostolių. Ištosos Malajų pusiasalio sritys yra paralyzuotos dėl žiaurios teroristų veikimo.

Tie orientaliniai banditai, esą, siekia kaip greičiau atsikratyti baltųjų žmonių ir at-

sipalaiduoti iš britų kontrolės. To tikslu jie siekia sabotažų ir žudynėmis. Jeigu tas pavyktų, į valdytojo sostą jie pasodintų komunistinį "karo dievą", o tai būtų ne kas kita, kaip Stalino šešėlis, kurio pirštai ir dabar žarijos žarstomos Malajuose.

Taigi, nūdien pilnas pasaulis komunistinio teroro, kurio pagrindinės šakys slepiasi Kremliuje.

Pr. Alšėnas

24-osios diviziono nariai jau pratinasi ilgam karui Korėjoje. Iš miegojimų maišo jie siuvasi aprangą.

SPALIO 15 STALINUI BUS BLOGAI?

Zinomas prancūzų astrologas dr. Julius Hermanas Dafqua ligais astrologiniais tyrimais priėjo išvados, kad Stalino horoskopas pagal šiu metų žvaigždžių stovį nieko gero tam sovietų diktatoriui nelema. Dar daugiau: Stalino greit laukia katastrofiniai pergyvenimai. Krizė Staliniui ir jo režimui prasidėsianti jau rugsėjo 29 dieną (kai skaitytai skaitys iš rašini, toji diena jau bus praėjusi, taigi bus lengva patikrinti, ar išsipildė). Toliau sunkumai Staliniui vis didės ir spalio 15 d., tarp 14 ir 16 valandos popiet, būsiąs pats tragiškiausias momentas.

Pagal Stalino horoskopą, nesą galima žinoti, ar toji katastrofa lies tik jo (Stalino) asmeni, ar sovietų režimą apskritai.

Idomu, kad penkiolika pasaulio garbiausių astrologų to prancūzo horoskopą patvirtino. Ir, jie visi tvirtina, kad Staliniui spalio viduryje bus liūdnos dienos. Bet smulkiau neišstariama. Tarp jų, kurie Dafques pranašavimą patvirtina, yra ir garsūs anglų astrologas Louis de Wohl, kurio daugelis pranašavimų iki šiol yra išsipildę. Wohl karo metu buvo anglų vyriausiam štabe ir štabas svarbiais karo žygių atvejais atsiklausdavo Wohl patarimo.

Patsai Dafqua taip pat jau ne kartą yra teisingai iš žvaigždžių išpranašavęs įvairius svarbius įvykius, pavyzdžiui prancūzų laikraštis "De-

pece" 1941 m. birželio 17 d. paskelbė to astrologo nusakymą, kad Staliniui birželio 21 ar 22 dieną bus blogas laikas - ir tikrai tomis dienomis prasidėjo vokiečių sovietų karas. 1943 metų pradžioje tas pats astrologas paskelbė įspėjimą, kad Mussoliniui liepos 25 dieną būsią kritiška diena. Ir tą dieną jis buvo nuo savo sosto nuverstas ir areštuotas.

Pagyvėsim, pamatysim, kas bus spalio 15. Stalino nelaimingą dieną.

Spalio 28 d. Montrealio lietuvių menininkai dalyvauja didžiuliam pabalietičių koncerte drauge su latviais ir estais.

Dr. Ramūnienė - Papluskienė šį mėnesį pradėjo dėstyti Ottavos universitete. Tenai pat dėsto ir jos vyras dr. Ramūnas - Papluskas. Tai vieni pirmųjų lietuvių, Kanadoje gavusių mokslinio darbo.

JONAS SUTKAITIS, Laikrodininkas. Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai. 449 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Lietuviai advokatai

JOHN W. ANSELL 15 PARK ROW NEW YORK CITY Ofiso tel.: Namų tel. WO 2-3497 NE 9-568

STEP. BRIEDIS, Jr. 197 Havemeyer St., BROOKLYN 11, N. Y. Tel.: EVergreen 7-9394

CL. A. VOKET-VOKIETAITIS 41-40 74th Street, JACKSON HEIGHTS, N.Y. Tel. NEWtown 9-5972

ANT. J. WESLAN (Vizlanskas) 16 Court St. Brooklyn, N.Y. Tel. MAIN 5-1260

PETRO BŪTENO SUKAKTIS

(Atkelta iš 5 psl.)

rija jam pavesdavo kai kurių vadovėlių rankraščius recenzuoti jos orientacijai ir galutinei aprobatai.

REDAKCIJIS DARBAS

Redagavo ar buvo redakcijos kolektyve: "Ateities Spindulių", Voroneže, "Lietuvių Balse", Voroneže, dienraštyje "Ryte" ir "Darbininke", Kaune ir tt.

Tremtyje Vokietijoje redagavo ir su agronomu Antanu Kasperavičium leido mokslo žurnalą "Žingsniai", kurio išėjo 15 numerių. Žurnalo išleidimui ne tik savo, bet ir už jūrą gautuosius geradarių siuntinėlius paaudokavo, kad tik nesustotų ejęs, Flensburge lietuvių stovyklos laikraštėli Lietuvių Informacija, 120 numerių, 1946 m. balandžio pirmos dienos proga išleido vienkartinį leidinį "Valio".

BENDRADARBIAVO

Žurnaluose ar laikraščiuose: Archivum Philologicum, Athenum, Gimtoji Senovė, Knygnešys, Kosmos, Mūsų Senovė, Tauta ir Žodis, Kalba, Naujoji Romuva, Židynys. Lietuvos Mokykla, Tautos Mokykla ir ligi 20 laikraščių. Dabar tremties spaudoje Vokietijoje ir Amerikoje bendradarbiauja, rašinėdamas aktualiais politiniais, kultūriniais, švietimo ir kitais reikalais.

MUZIEJINIS DARBAS

Panevėžio Mokytojų Seminarijoje buvo sudaręs keturių kambarių muziejėli: pedagoginio, archeologijos, etnografinio, numizmatikos ir senosios lietuvių spaudos bei rankraščių. Buvo Panevėžio miesto muziejaus nuolatinis bendradarbis. Be to, kun. J. Lindėi - Dobilui mirus 1934 m., iš veilonio brolių išgavęs retesnių ir tautai svarbesnių objektų, iš kurių Panevėžio miesto muziejuje padarė kun. J. Lindės - J. Dobilio kampeilį.

Tremtyje Vokietijoje pagelbėjo suorganizuoti dvi lietuviškosios spaudos senienu ir tautodailės parodas Seedorfe ir Diepholze ir surinko lietuviškos spaudos, žemėlapių ir šiaip senienu, kurių dalį atsi-gabeno į JAV, o kita paaudokoj atitinkamiems lietuviškosios organizacijoms.

Viena didžiausių jo nelaimių - buvo kalintas bolševikų sunkiųjų darbų kalėjime, dėl ko susilpnėjo labai jo sveikata ir šiandien yra pusiau invalidas.

Hitlerio laikais buvo priverstas dirbti viename Bavarijos fabrike, kur su kitu lietuviu už įtarimą lietuviško veikimo buvo areštuoti ir iš-

tremti Dortmundan, paskui į Holandijos sritį apkasų kasti. Čia atlikęs tam tikrą pasitar-navimą Vakarų alijantų armijoms, iš fronto paspruko su sukurstytais lig 1000 vyrų italais, lenkais ir rusais belaisviais. Slapstydamasis alkanas ir nudrįsęs, visai kitame Vokietijos krašte, buvo dar kartą vokiečių sumtas ir išgautas policijos priežiūroje į Eiderstado pusiasalį, kur, badaudamas, sulaukė galop Vokietijos kapitullacijos ir greitai išlejo į lietuvių stovyklinį gyvenimą.

BŪTENO ASMUO

Glaudus vaizdas jo asmens ir darbų rodo, kad yra nepaprastų gabumų ir turis nemažą nuopelnų mūsų tautos kultūriniam, švietimo ir mokslo dirvuose. Nors ir tam tikru atveju sunkaus būdo, bet aiškios linijos, demokratiškas, draugiškas ir širdingas, buvo ir yra žmonių ir mokinių mylimas ir gerbiamas. Jis su žmonėmis siekioja, tik su blogomis sistemomis. Tuo būdu net kelis bolševikus lietuvius ar dirbusius prie bolševikų yra iš Hitlerinio kalėjimo išlaisvinęs.

Metai, kai atvyko JAV, kur gyvena Kearny, N. J. ir tarnauja S. Orange Seton Hall college valgykloje, nemaža jėgų ir darbo skirdamas lietuviškos kultūros ir spaudos reikalams.

Žydai pasulyje

Daugiausia žydų yra JAV, kur iš Europos kaip DP jų taip pat daugiausia privyžo. Po to eina T. Rusija, kur yra per 3 milijonus jų, ir jų kaip užstato niekur iš ten neišleidžia, net ir į Izraelį. Lietuvoje, pvz., jų dabar vėl ligi 20,000 iš T. Rusijos prisirado. Daug yra Afrikoje, ypač Kapstate, New Yorke, esą, kas trečias gyventojas yra žydai, kur vietomis net ir jų pačių policija. Palyginus su pasaulio žydų skaičiumi, pačiame Izraelyje jų visai nedaug. V. L.

Ar ištrėmė?

Prieš gerokai laiko buvo rašyta, kad Hesenso provincijos (Vokietijoje) vyriausybės įstaigos Bensheim - Auerbach įsakiusios gražinti rusų zonon iš ten atbėgusias dvi lietuvių šeimas, kurios, nelegaliai peržengusios sieną, paprasė Vokietijos vyriausybės globos. Tokie pat vokiškų politinių pabėgėlių šioji pusė į ten nebegražina. Kaip gi pagaliau dabar yra su tom dviem nelaimingom lietuvių šeimom? Mūsų spauda ligi šiol, rodo, galutinais nėko nebeprašo.

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA - GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms šilkmėms. Visus užsakymus mes išpildome koferiausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

J. M. BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Naujai pastatytame name moderniška įrengta koplyčia.
Patarnauja ir litiems New Jersey miestams.
24 Davis Ave. Kearny, N. J.
Tel.: Kearny 2-2585

MERIDEN MONUMENTAL WORKS
STATOMĖ PAMINKLUS KAPINĖSE
JOHN MCGINNIS, Sav.
65-39 Grand Avenue, Maspeth, N. Y.
Prie M. Olivet Kapinių arba
Fresh Meadow Rd. ir N. Hempstead Turnpike
Flushing, N. Y.
Prie St. Mary's Kapinių
Telefonai: Davenport 6-0750 Flushing 7-9248

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS:
8-10 ryte
1-2 popiet
6-8 vakare
Tel. EVergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIVS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9-12 ryte
2-9 vakare
Penktadienis uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų - Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadienis uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

EDDY'S BAR & GRILL
EDWARDAS PAVILONIS, Sav.
Naujai išdekoruotas restoranas ir salė.
Įvairūs gėrimai, šviežias maistas
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
459 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EV. 4-8698

HELENA'S BEAUTY STUDIO
(Lietuvaitė, Lic. Hair Stylist)
Exclusive Prescription Permanents
136-08 Roosevelt Ave. Flushing, N. Y.
Tel.: FL 9-9487

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
MOST POPULAR BAR IN TOWN
ENTERTAINMENT EVERY NIGHT
Phone: GR 7-9765
78-80 ST. MARKS PL.
(82 ST. NEAR 15th) N.Y.C.

A. Povilansko Baras ir Restoranas
SALE SEIMYNNINEMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737
BROOKLYN, N. Y.

B. J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia lietuviška nekilmuojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklyne
Visada visiems sąžiningai patarnaujama.
195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-1241.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
123 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335
Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON.
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 - 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499
Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
Koplyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

GEORGE F. RACHUN
Restoranas, baras ir salė
Geri gėrimai ir šilti valgiai.
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. HY 7-9758

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Antanas Ols, atvyksta iš ALTS tarybos, valdybos narių ir skyrių pirmininkų suvažiavimą, kuris prasideda šį šeštadienį 12 val. Statler viešbutyje New Yorke.

Kazys Masulis, Maspetho vėlybės, Antano ir Onos Masuliu sūnus, po dvejų metų karinės tarnybos Pacifike, žada grįžti į JAV.

Tėvas Tomas Ziuraitis, O.P., kuris pernai Providence Kolegijoje dėstė svietimas kalbas, šiemet iš Kolegijos išėjo, ir paskirtas Metuchen, N. J., vieno vienuolyno dviratis vadu.

Pusnik'ienė, vėlybės Petro Pusniko žmona, gyv. 1667 Madison St., Brooklyne, Adelphi ligoninėje padaryta apendicito operacija. Ligonė sveiksta namuose.

Vizbarienė, Algirdas Vizbara ir Sėgauskai atostogavo Adirondokų kalnuose, Sėgauskų vasarvietėje. Bežuvaujanti ir begyvaunanti atostogaujančių užklupo pirmasis kalnų sniegas.

Juozas Atkočius dirbęs valdžios darbu bakteriolgijos srityje, 6 savaites laiko Sv. Jono universitete gilino žinias chemijoje.

J. J. Balčiūnas, JAV kariuomenės seržantas, brooklyniečio Jurgio Balčiūno sūnus, buvo sužeistas Korėjos fronte.

A. Raudonaitis, mūsų skaltytojas iš Maspetho, buvo sunkiai susirgęs, dvi savaites gulėjo ligoninėje ir dabar sveiksta namie.

PER J. GINKAUS RADIJĄ

Šį šeštadienį per J. Ginkaus radiją tęsiama radijo vaidinimas "Žirgonė ir Galė", dalyvaujant Lietuvos dramų aktoriams. Be to, kalbės rašytoja Nelė Mazalaitė - Kruminienė.

AUKOS BALFUI

BALFo centras praneša, kad per rugsėjo mėn. aukų gauta 768 dol. ir 2,083 svarai drabužių ir kitų daiktų. Pinigais aukojusiųjų tarpe didžiausią poziciją sudaro Rochesterio ALT ir BALF skyriai, paaukoję 500 dol.

Nancy Kazlauskaitė, mūsų skaitytojos Valerijos Kazlauskienės duktė, spalio 2 d. susižadėjo su Albinu Rekešium. Jono ir Onos Rekešių sūnus iš Woodhaven, N. Y. Šia proga Valerijos Kazlauskienės namuose, 86-42 76th St., Woodhaven, N. Y., įvyko jauki puota, kurioje dalyvavo apie 50 asmenų. Gimnės, draugai ir artimieji Nancy gausiai apdovanojo. Abu jaunieji išauklėti lietuviškoje dvasioje, dar tebesiekia aukštesnio mokslo. Susižadėtinis yra karo veteranas ir dalyvavo Europos kautynėse. Susižadėjusieji dar nežino, kada bus jų vestuvės, bet planuoja sukurti pavzdiningą šeimos židinį. Šia proga sužadėtinė prašo padėti visiems už dovanas ir linkėjimus.

Psł. 8 — 1956 m. spalio 13 d.

BALFO RINKLIAVOS VYKDYMO TVARKA

BALFo rinkliava gėvėse i-vyksta spalio 27 ir 28 dienomis. Lietuval, moterys, mergaitės ir vyrų pasipils tas dienas ir gatves su rinkliavos dėžutėmis. Rinkliava prasidės iš pat ryto ir truks iki vėlaus vakaro.

Rinkliavos Komitetas yra numatęs eilę rinkliavos postų, kur rinkėjai gaus dėžutes ir liudijimus, o taip pat nurodymus į kur vykti, kad nebūtų susigrūdimų. Bus atsižvelgiama ir į pačių rinkėjų pagėdavimus.

Rinkliavos postai bus įsteigti šiose vietose:
Prie BALFo Centro, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
Prie Lietuvių R. Katalikų parapijų:
Apreiškimo parapija, 259 N. 5th St., Brooklyn, N. Y.,

Angelų Karalienės parapija, 2123 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.,
Sv. Jurgio parapija, 207 York St., Brooklyn, N. Y.,

Vieš. Jėzaus Atsimalnimo parapija, 64-14 56th Rd., Maspeth, N. Y.

Aušros Vartų Parapija, 32 Dominick St., New York, N. Y.
Prie lietuviškų įstaigų:
Consulate General of Lithuania, 41 W. 82nd St., New York, N. Y.,
Lithuanian Information Center, 233 Broadway, New York, N. Y.,
Lithuanian National Club, 337 Union Ave., Brooklyn, N. Y.,
Lithuanian American Citizens' Club, 60-39 56th Dr., Maspeth, L. I., N. Y.,

Mr. A. S. Trečiokas, Real Estate, 314 Walnut St., Newark, N. J.,

Mr. J. P. Machulis, Real Estate, 8656 85th St., Woodhaven, N. Y.,
Shalins Funeral Home, 8402 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Šiuo metu yra labai svarbu, kad užregistruotų kuo daugiausia rinkėjų. Registruotis galima prie rinkliavos postų, o taip pat prie lietuviškų laikraščių redakcijų, pas J. Ginkū, ir pas Rinkliavos Komiteto narius.

BALFo Centre galima registruotis darbo dienomis vakarais nuo 7 iki 9 val., paskambinant EV 7-1422, atsilankant arba parašant šiuo adresu:
United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

rinkime tuo reikalu buvo atvykęs ir kalbėjo BALFo atstovas gen. J. Černius.

DALYVAUS PARADE

New Yorko miesto valdyba pakvietė Lietuvų Tarybą prisidėti prie spalio 21 d. New Yorke įvyksiančio parado Jungtinių Tautų 5 gyvavimo metų sukakties progą.

Taryba nutarė tame parade dalyvauti. Dabar aptariamos smulkmenos.

GRAŽIAI ATSLIEPIA APIE CIURLIONIECIUS

Be gražių atsiliepiamų amerikiečių spaudoje, savo išpuodius reiškia ir visi, kurie tik susifinka su koncertų rengėjais ar bilietų platintojais.

Štai, Juozui Ginkui, kuris išplatino daugiausiai bilietų, ir kuris daug jų yra skyręs savo draugams ir pažįstamiems, Maspetho seserys pranciškiečių rašo: "Koncertas buvo nepaprastai įdomus ir kultūringas, tikroje lietuviškoje nuotakoje. Norime nuoširdžiai padėkoti už tą didį džiaugsmą, kurį Jūs savo duosnumu mums suteikėte".

VASARIO 16 MINEJIMAS ĮVYKS WEBSTER HALL

New Yorko Lietuvų Taryba pasirašė kontraktą su Webster Hall savininku dėl salės, kurioje vyks Vasario Sešioliktosios minėjimas. Minėjimas bus vasario 18 d. Tai ta pati graži salė, kurioje vyksta "Vienybės" koncertai.

TOKIOS TOKELĖS

Kad nelengva dirbti ambasadorių, misijonierių darbu, kaip to reikalauja Ljudas Dovydenas ir kiti mūsų rašytojai, patyriau anądien viename lietuviškame bare Brooklyno "grandsryte".

— Tai išėina, kad... — tuojau įsiterpė amerikonas.
— Tu visada mėgsti kabliotis prie dykų, — užkirtu kabla jo žmona. — Geriau išgerkime...
Išgėrus, dainininkai užtraukė ką tai panašaus į "Wiener Blut".

Kaip su mažu pinigų daryti didelę propagandą lietuviškam reikalui, parodė mūsų žurnalistas S. Urbonas ir Vl. Būtėnas, surinkę iš lietuvių tremtinių ir dabar Great Neck, L. I., gyvenančių šimtą ir kelis dolerius, ir pasuntė juos ne kam kitam, kaip "pačiam prezidentui Trumanui kovai prieš komunizmą".

Zinią paskeibė didieji Amerikos dienraščiai, iš jų perspausdino ir kt. Palankūs lietuviams tremtiniams aldai nuskambėjo po visą demokratinį pasaulį. Dabar atgarsi grįžta į redakcijas, kurioms šia zinią paskeibė. Taip antai, didžiausiajame savo skaitytojų skaičiumi Amerikos dienraštyje "Daily News" skaitytojų skyriuje (Voice of People) buvo idėta du laišku su gražiais komplimentais naujesiems lietuviams ateiviams, nesigailantiems savo kuklių pajamų kovai prieš pasaulinį komunizmą. Amerikiečiai ragina ir saviškius sekti lietuvių pavyzdžiu.

Užtikau būrelį lietuvių, besiginčijančių dėl demokratijos Amerikoje. JAV kariškis negalys būti karo sekretoriumi. Jis turi išbūti dešimtį metų atsargoj, kol "suvilyš", arba turi gauti parlamento leidimą. Šis dalykas paaiškėjo, skiriant generolą Marshallį į šalies apsaugos sekretorius. Kai kam atrodo, kad tai nedemokratiška, politinių teisių slaurinimas kariškiais.

Lietuvoj mes buvome pratę matyti vadinamus specialistų kabinetus, kur žemės ūkio ministerial būdavo agronomai, susistekimo — inžinieriai, o krašto apsaugos — generolai arba pulkininkai.

Senuose demokratiniuose kraštuose, ne tik Amerikoje, yra kitaip. Ten karvydėba ir politika yra du skirtingi dalykai. Net ir tokio kieto režimo šalininkas, kaip Bismarkas, sakydavo, kad generolus reikia laikyti nuošaliai nuo politikos. Amerikoje prieš generolo skyrimą į apsaugos sekretorius griežčiausiai argumentavo sen. Taft, respublikonų buv. kandidatas į prezidentus. Anglijoj, Prancūzijoje, Skandinavijoje karo ministeriai yra tikrai civiliniai politikai. Žmonės, neišskiriant nė pačių kariškių, ramiai sutinka su šia demokratine sistema. Negirdėjome jokių protesto balsų nė iš Amerikos kariškių tarpo.

Du 2 pas. karo invalidal, kurie išliko gyvi tik padarius kraujo transfuziją, dabar Brooklyne duoda savo kraują Korėjos kariams.

PABALTJO MOTERŲ TARYBA EISENOJE

Spalio 8 d. New Yorke vykusi "Crusade for Freedom" eisenoje, šalia įvairių tautybių ir amerikiečių, dalyvavo ir Pabaltijo Moterų Tarybos (lietuvis, latvis ir estis) narės. Tautiška drabužiais pasipuošusios, jos nešė plakata. Atskirais vienetais eisenoje dalyvavo latviai ir estai, o lietuviai buvo įsijungę į bendrą keliolikos tautų grupę.

TARPTAUTINE MOTERŲ PARODA NEW YORKE

Kaip kasmet, taip ir šiemet New Yorko lietuviškos moterų dalyvauja Tarptautinėje Moterų pramonės ir laudies dirbinių parodoje, kuri čia prasidės lapkričio 6 d. ir truks ligi lapkričio 12 d.

Tuo tikslu sudarytas Moterų Komitetas, kurin įeina: J. Averkienė, J. Bacey, K. Balčiūnaitė, B. Brundzenė, St. Charaškaitė, V. Černienė, Barbara Darys, Vincė Jonuškaitė, E. Jurgėlienė, M. Kizytė, E. Kulbokienė, Iz. Laučkienė, Br. Spūdienė, Dr. Aldona Šilupaitė ir O. Valaitienė.

BEDFORD DINER
BAR and GRILL
396-398 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Viena gražiausių užieigų
Brooklyne ir apylinkėse
WARWICK INN, Inc.
Edward & Aldona Polk,
Sav.
BARAS IR RESTORANAS
Įvairiausi gėrimai
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
2836 FULTON STREET,
Brooklyn 7, N. Y.
TAylor 7-9852

A. ANDRIUSKEVICIUS
Laikrodininkas
Taiso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai.
245 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

MOTERŲ VIENYBĖS SUSIRINKIMAS

Mot. Vienybės pirmininkė Ona Valaitienė praneša, kad šį antradienį, spalio 17 d. P. Damkuvienės namuose įvyks Moterų Vienybės susirinkimas. Pradžia 8 val. V. Zubavienė parodys filmą iš Mot. Vienybės išvykos pas Praną Lapienę. Kviečiamos dalyvauti visos narės ir viešnios.

Operetės choras pradeda darbą

Operetės Choro valdyba praneša, kad šį penktadienį, spalio 13 d., pradėdamos reguliaros choro pamokos. Kviečiami atvykti visi senieji nariai ir visi dainos mėgėjai. Choro pamokos vyksta Piliiečių Klubo Salėje, 280 Union Ave., Brooklyne.

TANGO KONKURSAI

"Aitvarų" kvartetas, kuris, Alekso Mrozinsko vadovaujamas, rūpestingai rengiasi savo pirmajam koncertui sausio 28 d., nutarė padaryti tango konkursą.

SUSIPAZINIMO VAKARAS

Spalio 14 d., šeštadienį, 8 val. Piliiečių Klubo salėje įvyks susipažinimo vakarėlis ir šokiai. Dar nevelu įrašyti į dalyvius.

MARGAS KONCERTAS

Tremtiniams Remti Komitetas lapkričio 26 d. Brooklyno SLA salėje, 197 Grand St., ruošia margą koncertą. Kitos organizacijos prašomos tuo laiku nieko nerengti.

CAPPIELLO ĮSPEJA:

Dabar laikas išgyti tai, ko vėliau gali pritrūkti
Dabar kainos, palyginti, dar prieinamos

Cappiello krautuvėje dabar galima gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosi, rašomųjų mašinėlių, dujomis bei aliejumi kūrenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos daiktų.

Cappiello krautuvė jau 35 metai, kai sąžiningai tarnauja visiems savo klientams.

Cappiello krautuvė gerai žinoma visiems lietuviams. Čia galima gauti lietuviškų plokštelių

Cappiello krautuvė turi specialų skylių lietuviams, kuriam vadovauja Charles J. Marma.

CAPPIELLO

706 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7848.

MICIULLIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.

Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).